

Library of the Museum

OF

COMPARATIVE ZOÖLOGY,

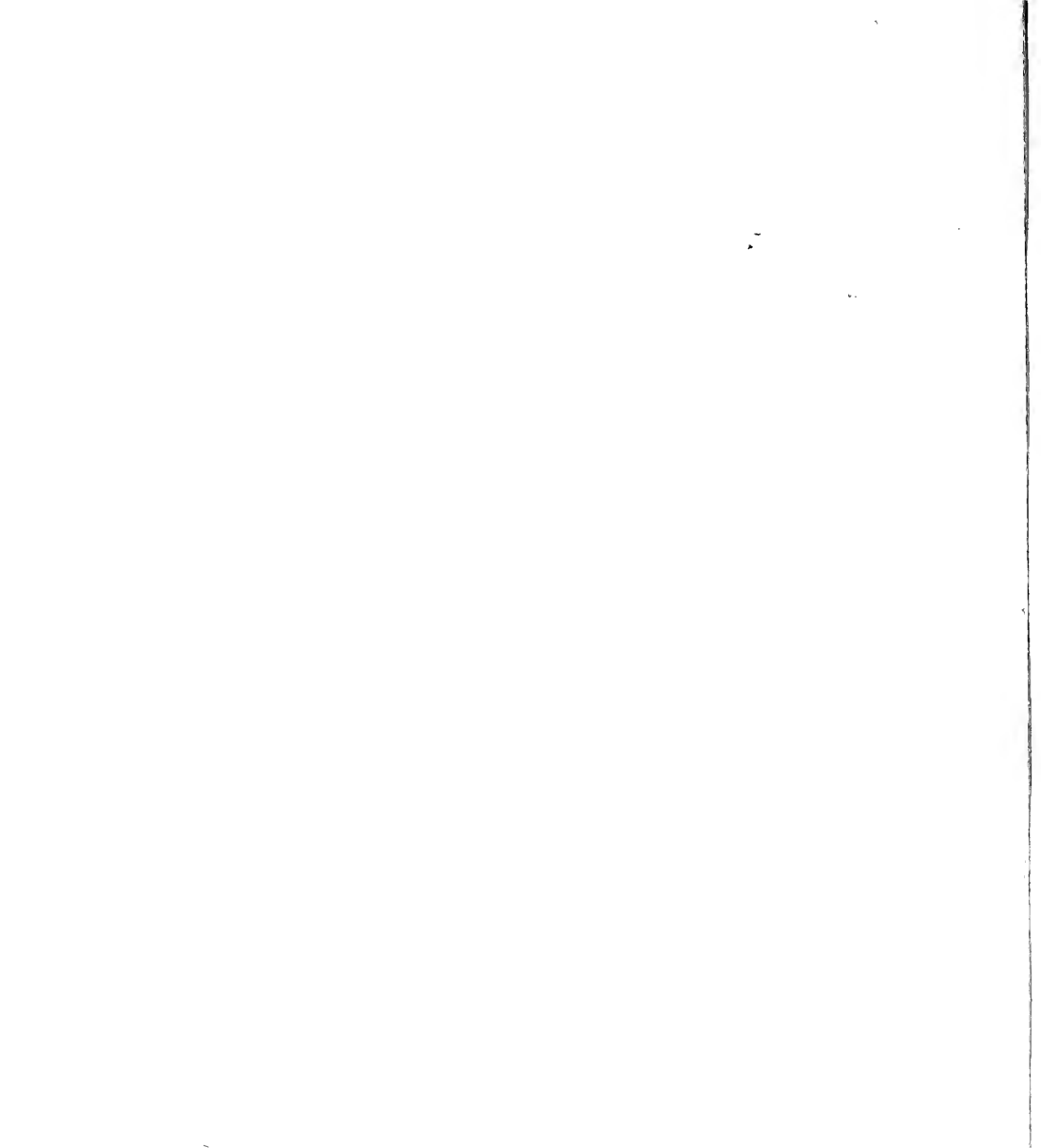
AT HARVARD COLLEGE, CAMBRIDGE, MASS.

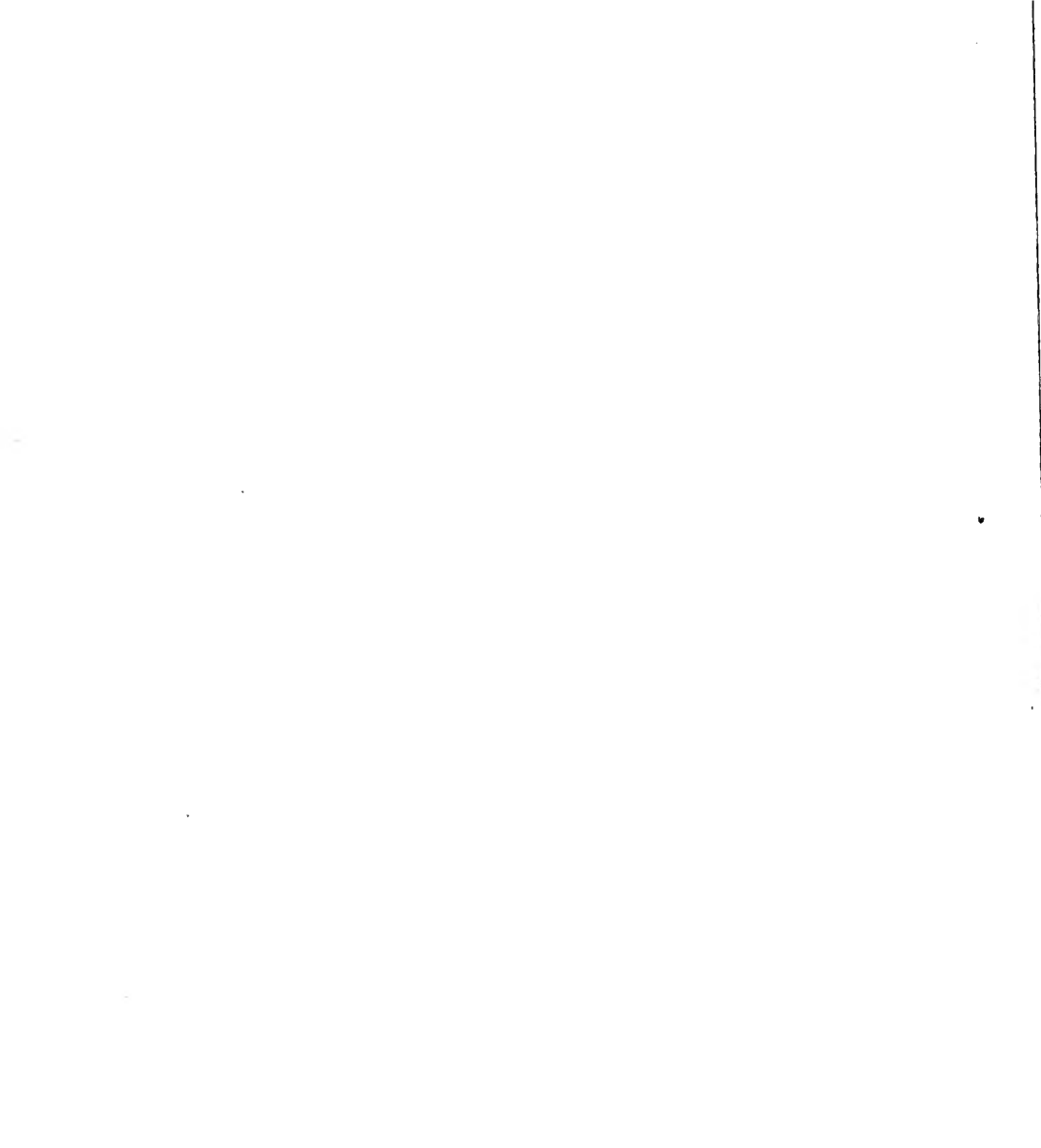
Founded by private subscription, in 1861.

DR. L. DE KONINCK'S LIBRARY.

No. 1350.

219 ~~6~~

DAVID-SIGISMUNDI Guttner's
CORALLIOGRAPHIA
SUBTERRANEA.

Seu
Dissertatio

De

CORALLIIS
FOSSILIBUS,

In Specie,
De

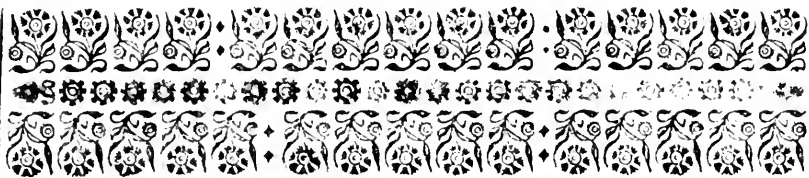
LAPIDE CORNEO

Wort = oder gemeinem
Seuer-Stein /

Cum
Tabulis æneis.

LIPSIÆ,
Impensis FRIDERICI GROSCHUFFII. Anno 1714.

ELENCHUS.

CAP. I.

De diversis quibusdam opinionibus circa Fossilia,
olim submersa, in genere.

CAP. II.

De coralliis marinis, ut marinis.

CAP. III.

De coralliis FOSSILIBUS, unâ cum recensione è ta-
bulâ æneâ I. II. III.

CAP. IV.

De lapide corneo, Horn / oder gemeinem Feuer-
Stein.

CAP. V.

CAP. V.

De origine ac natura coralliorum fossilium.

CAP. VI.

De origine ac natura lapidis cornei,

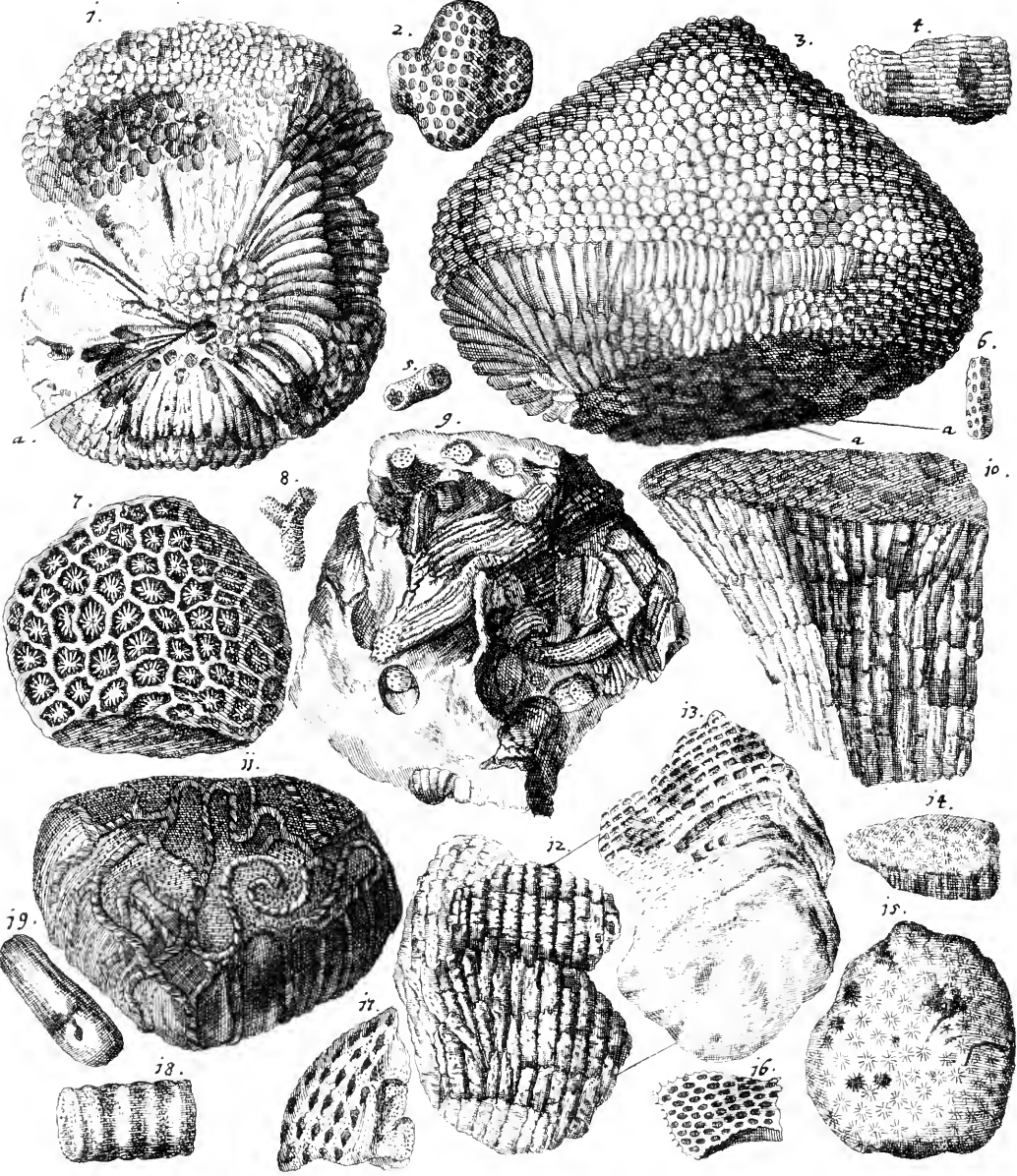
CAP. VII.

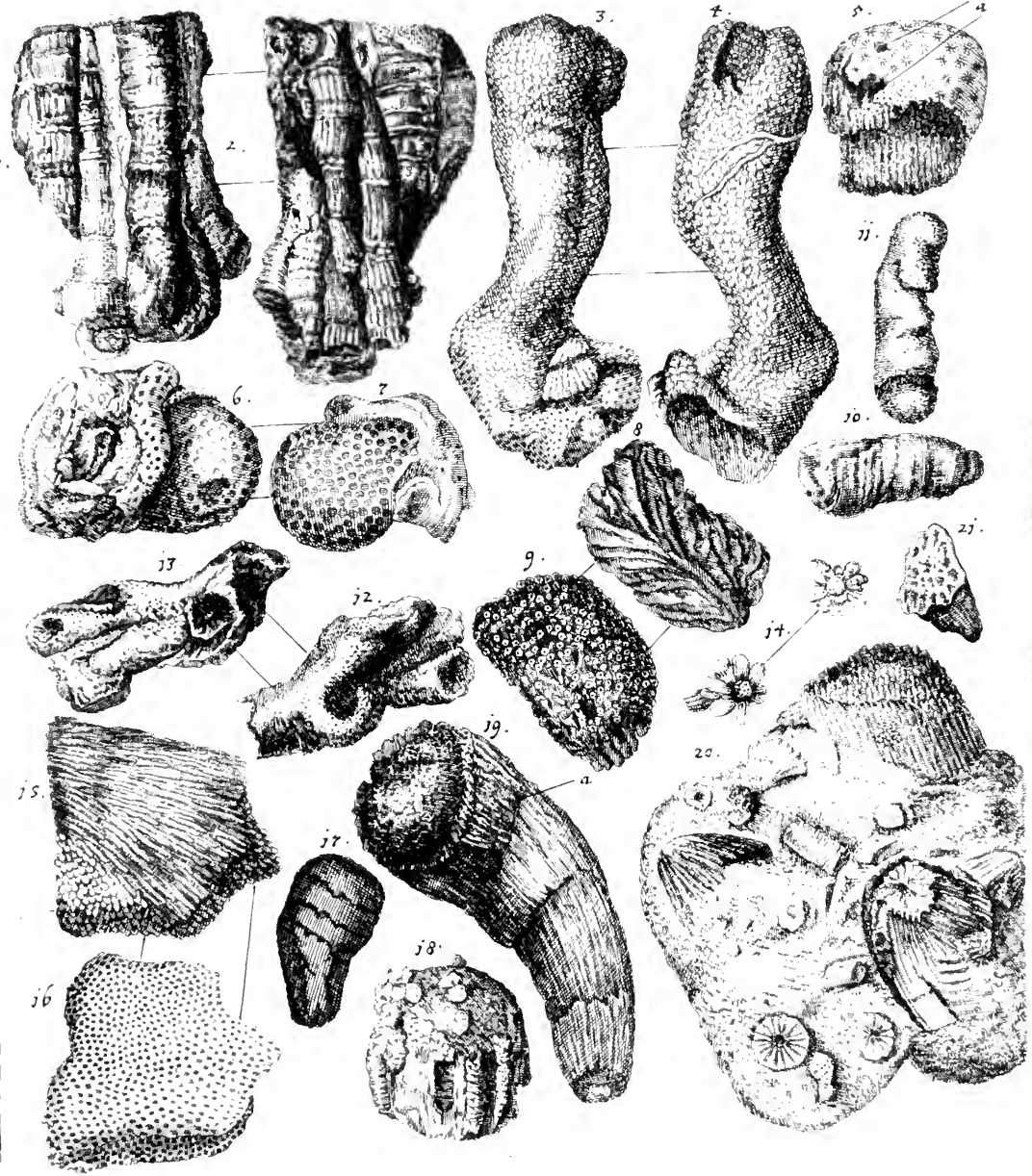
De sede seu loco deprehensionis horum coralliorum fossilium,

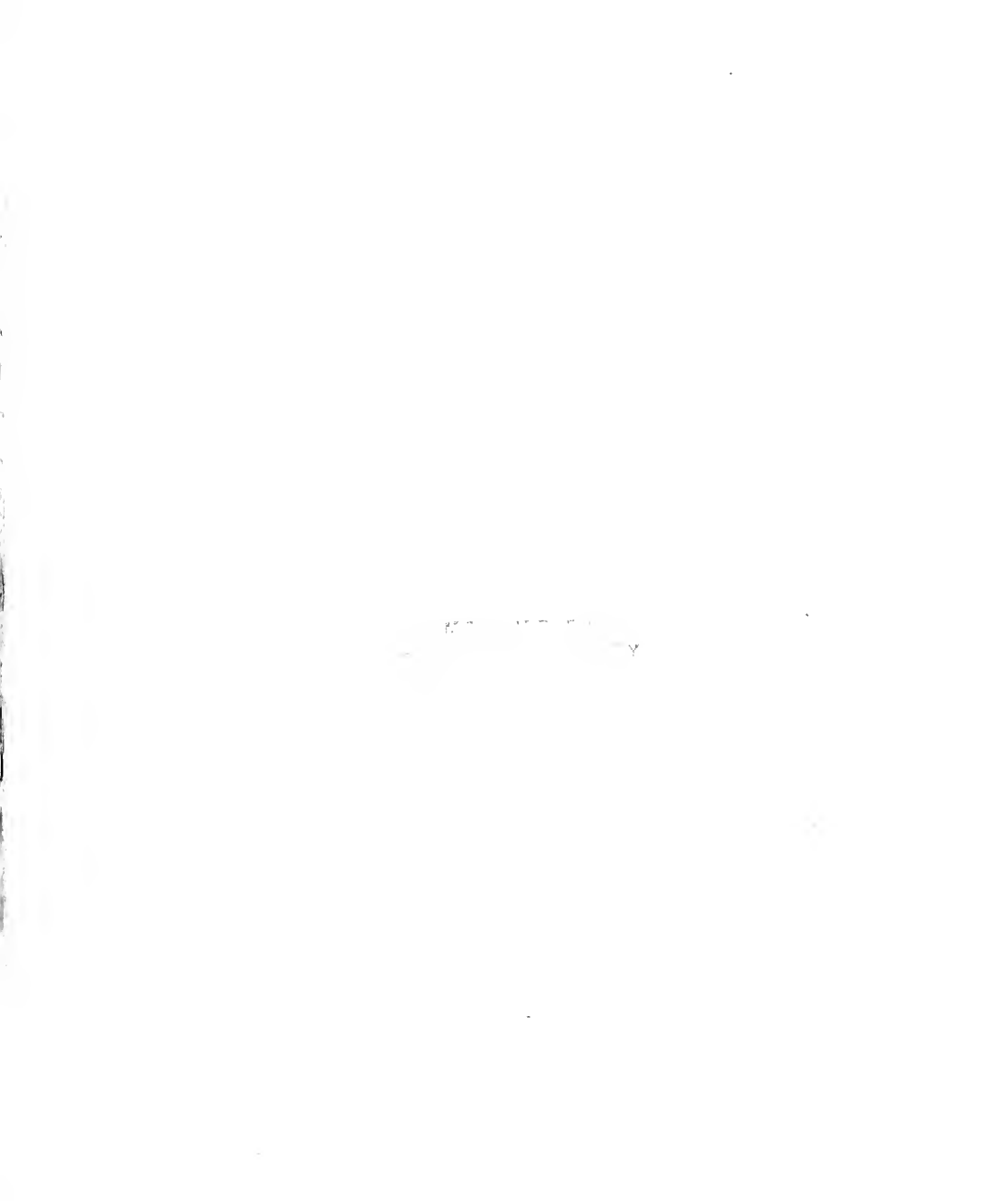
CAP. IIX.

De via ac vi, qua pervenerunt in nostras regiones mediterraneas ac montofas.

TAB. I.

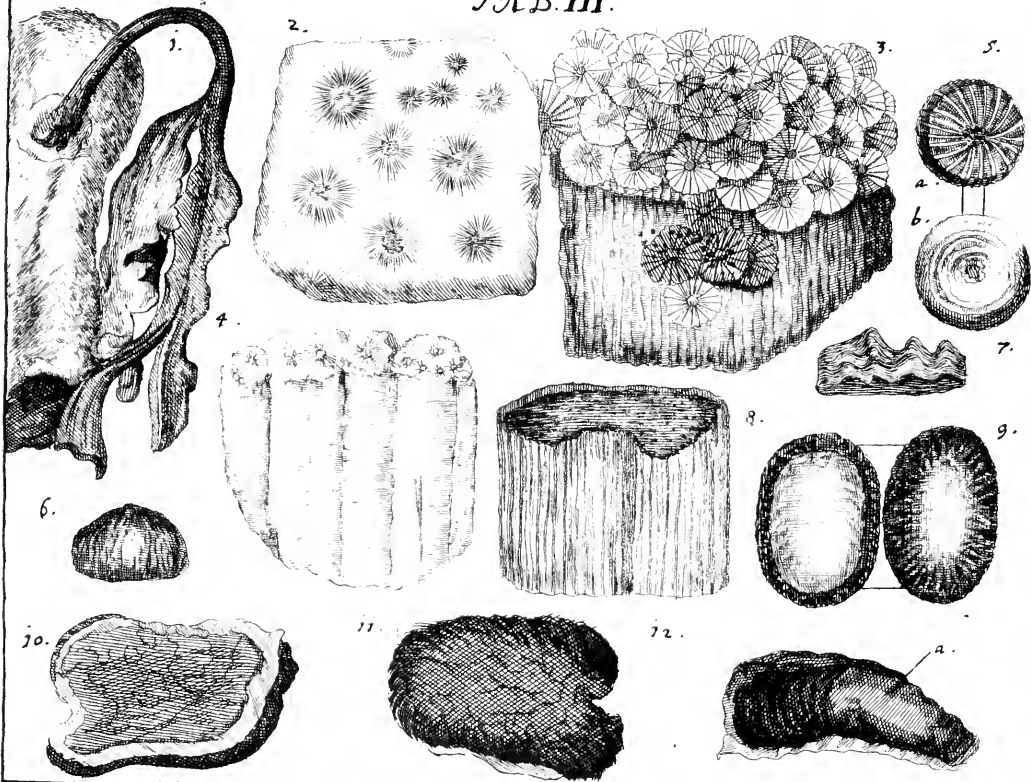

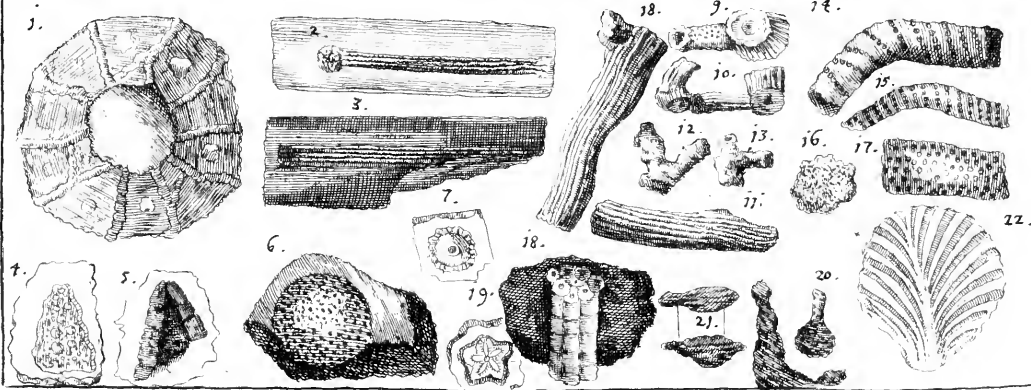

MCZ LIBRARY
BOSTON MUSEUM OF COMPARATIVE ZOOLOGY
122

TAB. III.

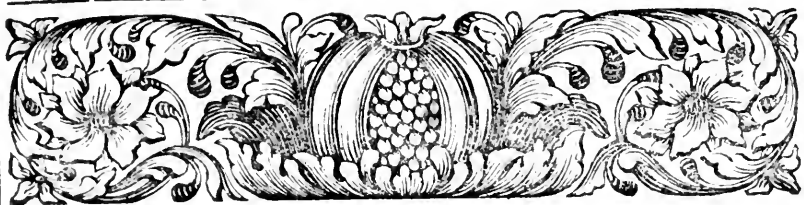

TAB. V.

WICZ LIBRARY
FACULTY UNIVERSITY
MILWAUKEE, WISCONSIN USA

DEI Solius Benignitate.

CORALLOGRAPHIÆ SUBTERRANEÆ

Cap. I.

De diversis quibusdam opinionibus
circa FOSSILIA, olim submersa, in genere.

§. I.

Nillum credo nostrum tam rudem rerum naturalium esse, qui sando nunquam inaudiverit, subter crustâ globi habitari latitare FOSSILIA, summam quæ habeant *convenientiam*, *simò identitatem* cum plerisque ad regnum animale ac vegetabile pertinentibus. Inde quoque proverbium puto natum : *Nil supra terram esse, quod non simul sit infra illam.*

§. II.

Nimis tamen *vexata* videtur doctrina circa hæc fossilia, utpote quæ multis, nec inferioris ceræ Physicis, crucem fixerunt, & *adhuc* figunt, seculo quamvis oculatori. Excell. Dn. *Luidius*, *Anglus sagacissimus ac laboriosissimus* de se ipso fatetur : Diurna, inquit, harum rerum contemplatio non aliud nobis, quam novam quotidie admirationis, dicam; an-

A

stupo-

stuporis? occasione præbuit, adeo, ut hesternis innixam observatio-
nibus sententiam, *hodiernis labefactam* sæpe fuerim expertus.

Lithophylas, Britan. Epist. VI. ad Dn. D. Ioh. Rajum.

§. III.

Nec sine ratione, Regni enim animalis ac vegetabilis indigena,
per quatuor annorum millia, in carcere terreo conclusa, partim in dilu-
vio contusa, postea corrosa, in lapidem vel mineram commutata, cha-
acteristicas sui regni notas *externas*, unâ cum qualitatibus *intrinsecis*
facillimè amiserunt. Quid? quod multæ in mari nostro post diluvium
catholicum versantes species, ne dicam genera, oculos nostros omnino
ateant, quæ tamen post diluvium fossiles reperiuntur & *cum marinis, nun-*
quam vel rarissime acquirendis, nec conferri, nec tales judicari possunt, qua-
les reverâ sunt. Exempli instar sint nobis Belemnitæ ac Lapides judaici,
particulæ animalium quorundam marinorum, ut circumstantiæ sua-
dent.

§. IV.

Nemo igitur mirabitur quosdam, sibi *nimum diffidentes*, de expo-
sato investigationis eventu desperare, hæere ac meditabundos sibi Chi-
maras ac Phœnices fingere, de quibus paulo post. Exin hi vel alii id
devotè narrant, quod *Patres*, insimul paternam similitudinem fide-
lissimè i. e. *falsa non falsò* transcribunt, ne mingere videantur in vete-
rum cineres, quos adorant. Præcipuè verò miraculifices & iconophili
a quodam Bonifacio redivivo sibi anxie cavent, qui Virgilium Episcopum,
quamvis philosophantem, ob assertos Antipodes fulmine olim petiit, sed
romano. (a) Imò hodiè quoque dira minatur nobis, ridentibus suas
mulierculas infantigeras, papas triplâ coronatos, Iacobos Compostellanos
conchiferos, angelos tutelares, fictos victos à ficto Georgio Dracones,
unâ cum brassicâ cruciformi Hamburgensi. (b)

(a) Centur. IIX. Magdeb. p. 534. (b) Relation curios. Happel.

Tom. I. p. 334.

§. V.

Ex adverso Scholasticorum hæredes *nimum confidunt* Physicâ ter-
miniloquâ & dissonâ locorum communium harmoniâ, literaturâ magis,
quam

quam eruditione facta. Huc referenda est Disputatio quaedam de figuris variarum rerum in lapidibus etc. quâ *Metaphysicus* novam naturam subterraneam, selsquipedalis tituli: *met.allo-libro genericam* producere conatus est. (a) Propterea ab Excell. Dn. D. Christiano Maximil. Spenero, Reg. Maj. Boruss. Consiliario ac Archiatro, etc. in eruditissima de Crocodilo marino fossili dissertatione ex merito notatus: Modum, inquit, hunc indigitare sustinuit autor, & tandem eodem serè temperamento implicatissima quæstionis nodum solvere conatur, quo Philosophus ille *Æscopius* quæstionem hortulano propositam: Cur herbæ sponte nascentes lætius ac uberius crescant, præ herbis sollicitiori hortulanorum culturâ terræ implantatis, dicendo: *Sic esse comparatam harum rerum naturam.* (b)

(a) Cap. II. §. 58. 62. 63. (b) Part. I. Miscell. Reg. Boruss. Societ. Scient. p. 112.

§. VI.

Numerosior tamen illorum exercitus, qui facillime se expedivisse credunt & è Scepticismo effugisse, quando abnegatarum qualitarum occultarum loco, *malo longè pejus, lusus nempè natura*, substituant & sæpe non sine bile, defendunt. Archæo & Archæum ludunt, sed ad urnam usque nescient *Quem?* Archæum quippe salutant, qui à creato mundo, mundo illudat blandulus, &, ut Vir acerrimi judicii Dn. D. *Georg. Ernst. Stablius*, Reg. Maj. Boruss. Consiliarius ac Archiater, Medic. ac Phys. Profess. in Acad. nobis vicinâ, epistolio ad me dato, illorum sentia urbanè expressit: **Ein Archæus werde von ihnen getichtet, der solchen Spaß, Possenspiel und unnütze Spiele-Werck vornehme, darüber die Leute Maul und Nasen aufsperrren solten,** inserto Diluvii testibus p. 175. 183.

Conf. Dn. D. *Lungershauf*, Disput. de imitamentis nat. p. 95.

§. 5. n. 2, *Rudera diluv. testes*, §. 81-86. 88-103.

§. VII.

Quasi verò *majestaticus ac gravisimus Essentiator* actuosissimâ causarum ordinatione seu directione ordinis naturalis, nunquam non effecti-

vâ, *ludat*. Sanè hic ordo, sive Archæum ac Spiritum mundi sive naturam naturatam, imo naturantem sobriè dixeris, ab operosissimâ sapientissimi ac severissimi Numinis mente ac voluntate *unicè dependet*, nihil ex se intendit, neque *ἄνωγος* intendere, destinare & efficere potest. Ideo quotquot lusuum insimulatur natura, *tot imputari Directori gravissimo* sciant ac vereantur assertores, potissimum, qui Christiano nomine superbiunt, tamen, assertionè Lusuum, *materiam idololatriæ subministrant*, imò *Apollinem ac Musas* annuli Pyrrhini cum his lufibus *crucifixorum* &c. annumerari ac credi, *ipsumque Deum* illorum *idolorum*, *ut horum crucifixorum, effigiatorem esse*, inconsulte perhibent.

§. VIII.

Non equidem diffiteor, globo terraqueo per cataclysmum feralem depravato ordinem hunc disturbari & impediri, vel etiam in causis propriis præpediri, quod quam plurima phænomena, malè vel etiam à *Viris eruditis, ad hominem & captum moremque vulgitantium*, lusuum nomine annotata, commonstrant. Verum neque ob hanc disturbancem vel confusionem, lusuum incusanda est œconomia naturæ. *Natura, propriè loquendo, nequaquam ludit*, sed ludere *videtur* illis, qui parili ingenuitate cum assertoribus qualitarum occultarum *propriam inscitiam confiteri recusant*, quin potius phænomenorum causas occultas pro naturæ ludicris venditant, ne nihil philosophatos esse videntur. *Seriò, quia necessariò* agit natura, *etiam in causis perturbatis, aliter dispositis, moratis, præpediis, inde effecta ordinaria ac regularia non producentibus*. Quod e doctrinâ monstrorum regni animalis ac vegetabilis luculenter constat. Profectò, & alylo ludionum, nempe Dendritæ, certa dispositio & *necessariò agentis & materie habilis* inest, secundum quæ *ita, & non aliter*, effigiari potest Chorolithos vel Dendrites, propriè sic dictus, & à lithophytis planè alienus.

Conf. Excell. Helvetiorum Physici, Dn. D. *Scheuchzer*, Herbarium diluvianum fol. 17. sq.

§. IX.

Liberalis tamen sim, ne de me omnem dissensum crimentur Pægmofynophili tenaciores. Unâ cum eruditissimo Philosopho ac Medico Dn. D. *Ioh. Jac. Beyero*, Professore in Altdorsinâ celeberrimo, (a) aliisque Viris Philosophis, iussum nomine, ad mentem vulgi tantum utentibus, Lusus confiteor, profiteor. LUDITUR, inquam, LUDITUR. Verum cuius est Fabula? *Natura*? Retraho. *Phantasia* humanæ visu abutentis? Stat sententia. Phantasie scilicet à iudicio deserta, confusa, præoccupata, vel etiam credula, imò MIMULÆ.

(a) Cryptograph. Noric. p. 31.

§. X.

LUDITUR, quando causarum ordinatio, decursus & effectus aliter dispositus, imò sæpe quoque ordinarius ludivendos latent, & hi aliquid occulti habent, quod ex imperitiâ mirentur.

§. XI.

LUDITUR, quando imaginatio ex apparentiâ rerum fallitur & fallit. Quando Pægmofynophilistellas comatas, nubes armatas, equitres, dimicantes, feretrales, virgeas ac in illis *Morbonam* falce scœnariâ instructam ac metentem, den Tod mit einer Gense, & quid non? vel soli vident, hisce oculis suis uturpasse jurant, & ostiatim perorant tremuli.

§. XII.

LUDITUR, quando in metallo in aquas infuso, in sputo in pavimentum excreato, inprimis in lapidibus commixta materiei, marmore, achate, &c. orbis, urbes, cruces, duces, coronas, corinnas, lectores, lictores, Apollinem, Apellem, Moysem, Musas, lyras, Lares, pontifices, pannifices, littora, literas, numulos, numeros enumerant, & videre alios jubent. Potissimum, quando id, quod cum historiâ quadam religiosâ consimile, ut ovum cum ove, illis videtur, ἢ θεῶν superstitione, ne dicam blasphemè, salutant. QLEMEROREM

rorem Kircheri, Viri *coetera doctissimi*, suum quoque fecit autor Disputationis de figuris variarum rerum in lapidibus.

Kircher. Mund. subterr. Lib. IX. sect. I. c. 9. Autor dispue.
Cap. II. §. 54.

§. XIII.

Et quod mirandum, etiam alii nostratium hunc errorem errant, qui Marias cum infantulo, crucifixos, Lutheros &c. e lapide, tanquam, ex tripode, deprædicant, & denuo recensentes, non aliter se habent, dementati credulitate, ac *homo melancholicus*, vel egregie mendax, qui fictum proprium *iteratò* narrans, sibi ipsi imponit & *suum proprium* fictum pro *non ficto serio* reputat.

§. XIV.

Verum enim verò quanta & miranda mentis catastrophe! Iidem ex adverso *vera* animalium ossa, imò sceleta *integra, vera* conchylia, *vera* denique ac *genuina* vegetabilia, ex inundatione catholicâ limoso fluido admixta, oculis obliquatis despiciunt ac lusibus naturæ ludicrè annumerant, seixæ naturæ planè nescii. Ideo lusus ubique crepant ac nundinantur: Ey seht doch her! wie spielt doch die Natur nicht? hier Knochen! hier Muscheln! hier Schlangen-Zungen aus Malta!

§. XV.

Deum itaque, natura presidem, pro mimò habent, ipsi mimiologi: pro statuario ac pictore ipsi anaglyptæ ac figuratores, lusus affingendo divinæ *omnipotentia, omnipotens DEI nomen in vanum assumentes*. Ita enim de his concionantur: Bey Gott ist kein Ding unmöglich. Warum solten dergleichen Dinge nicht in der lieben Erde geschaffen seyn? Welcher Christ wolte Göttliche Allmacht leugnen? Hoc superstitioso philosophemate securiores, mundum alium, ac planè absurdum imaginantur, plura commentantur ac sine fronte commentiuntur. Machen Glossen und richten, ohne Ruhm zu melden, ein gut Theilgen darzu.

§. XVI.

§. XVI.

Huc referenda est *Lambecii*, Viri multæ lectionis & confidentiæ, commentatiuncula in Phiolam quandam achatinam. Iste enim pro religiosâ potestate Iconophilorum, cum *piëtoribus ac pœtis semper aquâ*, e maculis ac faculis, non insolitis Achatæ, sibi *litteras & in subsidium, signa fingit, multa in explicacione auctificans* omniaque verò Christianismo applicans. Qua temeritate sane facit, ut naturæ *achati-næ gnari* Iudæi, Turcæ ac Gentiles saniores in stomacho *de fide Christianorum rideant*.

Biblioth. lib. I. p. 25. §. 27.

§. XVII.

Phantasiæ quoque *nimis confdenter indulgent*, qui vaporibus marinis, nivibus denique atque pluviis *auram quandam plasticam*, ut loquuntur, iesse ingeniosè magis, quàm solidè, dicam; an seriò? perhibent, *Viri cætera doctissimi ac laboriosissimi*. Quæ scilicet aura genetris e vividis conchyliis, imò putridis aliisque marinis egrediatur, ascendat in atmosphæram, delabatur in solum, per tot strata, marmorea quoque ac solidissima, usque ad certas matrices, in gremio terræ ante dispositas, ad imprægnationem avide expectandam ex magnetico quodam anhelitu excipiendam quasi prædestinatas, sine ullo errore penetrat sciola, ibique generet fecundissima.

§. XVIII.

Ast nemo ferè Sophorum assurgit ingeniosæ huic ac lepidæ fabellæ, quam, ut credo, *tantum ingenii exercendi gratiâ* proponunt autores. Verentur enim Physici, ne hæ inanimæ animulæ carptim ac scissim ascendentes è salo ad Solem, circumvolantes inter tonitrua, descendentes per faxa, per ignes, inter terræ vapores frigidulos, minerales, lethales, citius expirent, quàm inspirent & animent.

Conf. Dn. D. *Scheuchz* Querelas ac Vindic. Piscium p. 5. sq.

Ejusdemque *Herbarium diluvianum*, præf. fol. 4. Dn. D.

Stahli epistolium testibus nostris diluvii insert. p. 172. sq.

Et si lubet, ipsos *diluvii testes* §. 103-114.

§. XIX.

§. XIX.

Silentio prætereo alios, qui cum notatis interdum conspirant. Dicam tamen in compendio, quod res est. Viri prædicti statum habitumque globi terraquei præsertim pro primo ac creato integro habent, nullum planè, vel exiguum per feralem illam inundationem experto damnum. Idcirco fossilia animaliter ac vegetabiliter characterisata (sit venia his & aliis auri Ciceronianæ novis ac nauseosis, *Res eloquar, non verbula*, tempore Ciceronis usitata) Nautilitas scil. Echinitas, Conchitas, Ossa fossilia, Lithoxyla, Lithophyta &c. partum esse mineralem, animalibus ac vegetabilibus consimilem, Archei sc. chimærici ac Pandoræ nunquam parituræ religiose decantant.

§. XX.

Attamen non desunt *demonstrationes physicae*, inquit experientissimus Dn. D. *Casp. Bartholinus* (a) desumptæ ex altissimis montibus, in quibus extant certa vestigia, & e longissimis terrarum tractibus, qui obducti reperiuntur variis collibus arenosis ex alluentis ac turbidi fluidi sedimento ortis & magnam cum maris fundo similitudinem habentibus. Adeo, si ubique observentur terrarum strata, & planorum profunditates, ibi quoque reperirentur argumenta diluvii.

(a) de origine fontium, §. 5. p. 17.

§. XXI.

Nec defuerunt Viri alii, qui penitus in fossilia hæc introspexerunt, & quantum sensûs ac rationis acumen penetrare potuit, pro submersis animalibus ac vegetabilibus agnoverunt.

§. XXI.

Ut enumerentur autores, nec meæ Bibliothecæ, nec pagellæ copia est. Sequentes tamen, quorum aliquos Bibliotheca haut sufficienter instructa tenet, non tacebo: *Cesalpinum: Poterium: Fabium Columnam: Nicolaum Stenonem: Petrum Bocconem: Casparum Bartholinum: Iacobum Grandium: Iohannem Rajum*, Viros & ingenio & experientiâ clarissimos, citatos à Dn. Ioh. Woodvardo, Anglo & Dn. Ioh. Iac. Scheuchzero: (a) Quin & ipsum *Woodvardum* eruditissimum, ejusdemq;

Inter-

Interpretem Dn. D. *Iob. Luc. Scheuchzerum*, Acad. Tigur. Professorem, *Argum physicum*, Fautorem meum animo propiorem. (b) Dn. D. *Christian. Maximilian. Spenerum*, Reg. Maj. Boruss. Consiliarium & Archiatr. pientissimi ac solidissimi Theologi Filium, tanti Patris similem: (c) Dn. D. *Iob. Wilhelm. Beyerum*, Theol. Professorem in Altdorf. Magni Theologi Filium non minorem. (d) Fratrem hujus germanum Dn. D. *Iob. Luc. Beyerum* in ead. Acad. Medicinæ Professorem celeb. (e) Dn. D. *Petrum Wohlpart*, Archiatrum Casselensem, experientissimum: (f) Dn. *Gottl. Fridr. Mylium*, de Patriâ, patrie ob fossilia optimè merentem, Fautorem meum & in hac palestra commilitonem exoptatissimum. (g) Dn. *Leonb. David Herrmannum*, apud Masselenses Past. primarium, amicū desideratissimum. (b)

- (a) In Geograph. physica p. 34. (b) Querel. ac Vindic. Piscium, Herbar. Diluv. (c) In dissertatione de crocodilo fossili. (d) In dissertatione de fossilibus, diluvii monumentis, scripto concinno ac solidissimo. (e) Oryctograph. Noric. p. 67. (f) In ultimo Hanovix Vale. (g) Part. II. Memorab. Saxonix subterr. p. 34. (b) In Masselographia p. 205.

§ XXIII.

Horum aliorumque vestigia & ego premo, sed cruribus non ad eò solidatis. Sufficiet & velle & moveri. *Motu forsan augebuntur vires.* Edidi ante quatuor annos, sub favore honoratissimi Dn. *Mylii*, *Rudera diluvii testes.* Nunc meditor *Physicam diluvianam, DEO juvante, edendam.* Interim instinctu cujusdam Patroni hanc de coralliis fossilibus dissertatiunculam præmitto, additis simul ad Illustrationem *tabulis quibusdam æneis.*

Cap. II.

De coralliis marinis, ut marinis.

§. I.

Nemo me de coralliis disserturum arguat, ac si parerga agerem, dum corallia *marina* prius contempior, eaque *fossilibus* præmitto. Ab impetioribus enim corallia fossilia *facilius agnoscentur, originis esse corallina, um juxta ponuntur & cum marinis conferuntur.*

§. II.

Sunt enim corallia, ut qualiquali descriptione rem proponamus, partim stirpes, partim effluvia pétricosa, quæ intra aquam ad fundum ac parietes saxosos exoriuntur & succum viresque auctrices inde trahunt.

§. III.

Ingenus *lignosum ac lapidosum* dividuntur corallia, ab oculatissimo cæco, D. *Georg Eberhard Rumphio*, Hanovienfi, Consiliario ac Mercatore Belgico in Amboyna, Academiæ curiosorum naturæ altero Plinio,

Indian. Rapport, LII p 127. append. Mus. Muscor. Dn. D. *Valent.*
Tom. 1. Conf. quoque Mus. *Valent.* p 104.

§. IV.

Non dubium est, quin in oceano magno, *largissimo* reperiantur numero, quod nemo sebrius facile negabit. Certe, si ~~in~~ fundum maris, ut elegantissimo ære id communicavit *Constantinus Groot* in *der Biblischen Weisheit*, exhaustis vel abductis aquis undiquaque aperiretur, ubivis uberrimæ horum segetes oculis nostris sese offerrent. Videremus fossam seu ædes maris universas *hac illac vestitas* ramosis non tantum, sed imprimis globosis, aliisque *coralliorum generibus ac speciebus*, imò densissimis stratis ad modum pavimenti vel etiam collium, non aliter, quam incultam terram fruticetis, ericetis, vepretis, dumetis, fungis, muscoque densissimo constipatis. Videremus *incrementa coralliorum annua,*
strata

strata inde *super strata*. Videremus *protuberantia* corallia, quibus *involuta ac consulpta succoque corallino repleta ac adunita* fuerint exuvia echinina, conchicæ aliorumque animalium marinorum ossa. Videremus certis in locis hoc pavementum *multis ulnis densum, multis milliaribus diffusum* & expansum. Hoc quoque credere suadet immensa coralliorum copia tantum ad littus maris reperiunda, quam murarii Asiatici partim in calcem redigunt.

§. V.

Ita comparatam esse maris fossam docent quoque fluvii. *Balbinus* in historiâ Bohemicâ testis est, ad collem, Bohemicè: *Scherberle*, fluvium quendam alba ac rubra corallia producere. Tabulâ nostrâ tertiâ fig. I. videmus Pyritam culinarem seu lapidem corneum, è fluvio nescio: quo? Silesiaco, missum orphanotrophio Hallensi, mihiq; per manus Dn. *Vibingii* communicatum, qui, t. t. præfuit cameræ naturalium. In hoc lapide, insidet vegetabile quoddam aquaticum, nunc aridum & ex viridi nigricans longifolium, incurvatum, flexile, in extremitatibus crispatum. Eodem modo in lapide corneo adhæret, ut cæteræ plantæ marinæ fundo saxoso, orificio quasi expanso, hiante ac fugente. An immediatè ortum sit è lapide corneo, an seminium in lapidem inciderit, ibidemque innutritum fuerit, me fugit. Posterius tamen videtur probabilius. Nec species mihi, aliisque, quibuscum communicavi, constat. Tale quoque vegetabile verè marinum, abscerptum tamen à lapide inter cimelia aservat Dn. *Leupold*. Mathematicus Lipsiensis.

§. VI.

Ut supra dictum ad duas classes non incongruè redigi possunt, *dendrici* scilicet *generis ac petricosi*.

§. VII.

Dendricon, linguâ Malaycâ, Indis doctâ, doctisque vernaculâ: *Acarbabar* nominatur. Hoc genus in diversas dispescitur species, & quæ propius ad vegetabilia supra-terrestria accedunt, quamvis de indole saxosâ non nihil participant.

§. VIII.

In relationibus Indicis citatis sequentes recensentur: (1) Acarbahar Pahor, corallium nigrum ac genuinum, Plinio Antipathes (2) Acarbahar Rotang seu Salianos & linguâ Ternaticâ, Baumanhu (3) Acarbahar genuinum, Lac Laci. (4) Acarbahar Oulan, sive anguiforme (5) Acarbahar Cipas. See=Soche (6) Acarbahar Theophrasti, Abies marina See=Cypressen. Genista aculeata. (7) Acarbahar Rutti hutti, Erica marina. See=Hayde. (8) Acarbahar Rumpot, See=Heu. Omnes hæ species sunt nigri coloris.

Indianische Rapport, append. Mus. Museor. Dn. D. Valentinii,
Tom. I.

§. IX.

Generis quoque dendrici species albida enumerantur sequentes: Calbahar invicem dictæ. (1) Calbahar nodosum littorale. Gezackht und gegittert, Carolo Clusio lib. I. exoticorum; Hippuris saxea, steinerne Pferd=Schwanz. Huc quoque referenda Hippuris pelagia. (2) Calbahar Bantamicum, quod cum nostris Europæis coralliis albis, quâ formam externam convenit. (3) Calbahar, ramis distinctum.

§. X.

Tertia specierum classis, generis lignosi est coloris fusci. (1) Calbahar Poëty vel Calbahar Cajou Pouti i. e. subalbidum lignosum (2) Rode Rade sive Malayce; Acarbahar sasapo (3) Calbahar minus, kleine graue See=Stoche.

§. XI.

Quarta ac ultima species generis dendrici (1) Calbahar reticulatum, f. cancellatum. (2) Calbahar meru. (3) Acarbahar spongiosum, & ob putatitium usum medicum: Datu Svvangi, Zauber=Stein.

§. XII.

Sequitur nunc genus saxosum. Species sunt vel fruticiformes vel vari-formes, quâ divisione, ni fallor, Rumphianâ, supersedere cogimur.

§. XIII.

§. XIII.

Frutici-formes sunt, (1) Carang Bonga. Weiße Corallen-Bäumgen. Pulcherrima omnium. (2) Carang Alea, magis truncum, quam ramos imitans, & ad structuram radice Galangæ. (3) Carang Goyla, ramis plicatis ac contortis. (4) Carang nigricans. (6) Amaranthus faxeus. (7) Thienkelant. See-Neglein. (8) Polong-lant See-Mutter-Meleken. (9) Reticulum marinum.

§. XIV.

Altera s. variformis species ita dividitur: (1) Fungus faxeus, plicis repandis vel surgentibus. (2) Batu Parudan. Stein-Diaspæ. (3) Mitra polonica, corallion gibbosum. (4) Lapis aquosus, propter spongiositatem ita dictus. (5) Carang Ruten-Kopf. Hæc species à murariis Indicis in calcem facile redigitur. (6) Belemnites marinus. Waffelstein.

§. XV.

Aliis nominibus insigniuntur *Americana* corallia, convenientibus partim cum denominationibus Veterum. Conf. omnino curiosissimi ac laboriosissimi Dn. *Scheuchzeri* Querelæ ac Vindiciæ piscium p. 32. & qua ex Hans *Sloane*, Viri experientissimi, historia *Iamaica* subministravit.

§. XVI.

Verum enim verò quam plurimæ restant species, forsàn quoque integra genera, quæ nostros oculos latent. Nec vereor asserere, plures reperiri *fossiles*, utpote ex *imâ abyssò*, tempore diluvii, expulsa, quæ hodie multis de causis produci nequeunt, nec alio motu vel casu evahi ac ejici possunt. Hoc ut credam, adducor à Nautilitis, specie pluribus, quam Nautilorum, nobis cognitorum. Ita quoque comparatum est cum Echinitis & Echinis marinis. *Hi nobis rariores, illi frequentiores.*

§. XVII.

Generationis modus non adeo notus nobis, potissimum generis saxosi ad nostram considerationem magis spectantis. Rationi non repugnat, lactisimiles guttulas ramorum extremitatibus excidere, quarum virtute seminali ac crescibili nova exoriuntur corallia. Vidi ego corallion apud Dn. *Iob. Fridr. Kreichausum*, Mercatorem Lips. spectatissimum, in

conchæ testâ ortum. Aliud alibi in cochleâ. Ni fallor aliud apud autorem quendam, cujus nomen me fugit, in cranio humano. Hæc tamen, ut autumo, aliter fieri non potuit, nisi præfato modo. Hæc semina *Gassendo* in vitâ *Peireskii* salutantur flores corallini ex apicibus ramorum, tanquam matricibus, propullulantes ac destillantes.

Conf. Dn. D. Valentin. Mus. Muscor. p. 104.

§. XVIII.

Sed quid hæc ortûs ratio ad omnes species? Aliæ reflant peritioribus me cognitæ. Observavi in corallio, Malayæ: Batu Parudan, dicto, *partes supra partes* ad modum *flucrum crystallinorum* exoriri, vulgo: *Drusen, Glüsse, Quarze*, aliorumque lapidum destillitiorum, ubi semper novæ partes superinducuntur tempore prioribus, & hæc illis *quasi investiuntur*: Credo igitur, species potissimum variformes *originaliter ac materialiter succum petricosum ac calcarium* esse, quem in aquâ, tanquam in vehiculo, non secus ac stalaçitem, tophum, &c. strata saxosa in fundo vel ad parietes maris *desudant*. Aliter tamen comparatum esse cum genere dendrico, hæc assertò non negarem,

§. XIX.

Nec desunt tamen, qui corallis utriusque generis vegetabilem naturam penitus denegare videntur, cum neque radicem, neque verum corticem ac folia habeant. Verùm an his recensitis absolvatur definitio, viderint negantes. Ad minimum, dendricum coralliorum genus è regno vegetabili ejici, non patietur.

§. XX.

Sed revertemur ad genus petricosum, cujus major ratio in collatione cum fossilibus est habenda. Negat quidem experientissimus *Boccone* coralliorum mollitiem sub aquis, ab *Ovidio* assertam:

Sic & coraliùm, quo primum contigit auras

Tempore, durefcit: mollis fuit herba sub undis.

Lib. XV. Metamorph. vers. 4:6. sq. Negat, inquam *Boccone* mollitiem, nec tamen omnimodam. (a) Ipse enim fatetur extremitatibus fluorem albidum inesse, ideo mollem, ex quo omnino augmentum est expectan-

expectandum. Difficile creditu, sine hac mollitie augeri & crescere posse. Audiamus insuper relationes indicas supra citatas: Alle diese Haupt- & schlechte, so roth und hart scheinen / haben doch unter dem Wasser, so lange sie auf ihrer natürlichen Etell sitzen, eine grüne und wachsende Art, und viel derselben oben einen weissen Schleim, worinnen man einiges Leben spürt, wenn man unter das Wasser genau siehet.

(a) Dn. D. *Valentini* Mus. Museor. p. 107.

§. XXI.

Nostra corallia *fossilia*, potissimum *lapis corneus* nos monent, ut *diligentius in hanc mollitiem* inquiremus, ut illorum *origo* corallina etiam ex hoc adjuncto eo magis innotescat. Benignitate Dn. *Job. Christoph. Breckneri*, *Querfurtensis*, Chirurghi *Hamburgensis*, possideo corallion, globosum, fissurisque radiosiss. astriformibus intructum. In superficie apparent cavæ oviformes. Sepulcra nominaveris, Lector. Intus enim reperi exuvias conchicæ s. *testæ coralliæ hęc crispabili interceptæ ac preclusæ*. Qui ergo fieri potuit hæc sepultura? *Nullo* terebraverunt testæ subrotundæ, vi quadam imperferabili, densa hæc ac solida corpora? Durities moratur assensum. Mollia ergo incrementa sunt admitenda, quibus obduclæ fuerunt testæ, testes mollitiei corallinæ.

§. XXII.

Plura de coralliis in statu creato ac p. imo ut edisseram, non necesse, ne quidem opus. Coralliographiam enim marinam non intendo. *Hęc tantum in scenam produxi, quæ ad collationem fossilium cum marinis faciunt, ut idem ortus innotescat.*

Cap. III.

De coralliis fossilibus.

§. I.

De coralliis fossilibus aëturis, hæc ut prænoneam, nemini sit grave. Lithographos veteres si consulueris, Lector benevole, reperies quos-

quosdam scribentes lapidem, sed non moventes. Plurimi tantum fossilia nominibus ad solam similitudinem formatis, visu, ut dicitur, multum, magis vero phantasia decepti, recensent

§. II.

Tessis sit *Nautilites*, seu *cornu Hammonis*, non admodum bene ab idolo isto, ne quidem nominis digno, denominationem sortitum. Quid dicam de *Ceraunio*, utensili Gentilium, ac *Belemnite*, utroque fabuloso? Ut alios taceam. Doleo tamen delithographia obscurata. *Enigmatica* enim hac onomatopoesia seducimur non raro, facile relegaturi ad *minerale* regnum subditos regni *animalis ac vegetabilis*.

§. III.

Verum propius accedamus ad nostra corallia fossilia. Nomina, quibus recensentur ac interdum distinguuntur, sunt, quantum mihi constat, sequentia: *Aleyonium*: *Porus*: *Madrepora*: *Retepora*: *Eschara*: *Glomellaria*: *Branchiale*: *Porpites*: *Asteria*: *Astroites*: *Astroiti-formis columnellus*: *Astropodion*: *Radularia*: *Antipathes*: *Lithostroction*: *Basaltes*: *Caryophyllus marinus* &c. Ubi quaedam rem declarant, cetera vero *plus nubis*, quam lucis afferunt.

§. IV.

Omnia tamen haec nomina *adhuc retinenda* esse, puto, ut *conveniamus* cum veteribus in re designata nominibus, usque dum talis agnoscat, qualis ante feralem cataclysmum fuerit. *Nec* tamen onomatopoesiae praeferre superstitione *inbarendum*, vel aliis a trita deflecentibus & origine repetentibus *dica est scribenda*. Brevibus: Digna sunt tot nomina, ut recondantur, *sed honesta sepulturâ*. Lege Lector Dn. *Scheuchzerum* & Dn. I. I. *Beyerum* praecuntes & nos multum informantes.

(a) Scheuchz. Lithogr. Helv. Beyer. Oryctograph. Noric.

§. V.

Neque deest coralliographiae subterraneae excell. *Luidius in Litho-phyllacio Britannico*. Hoc tamen non est dissimulandum, ab illo non tantum vera corallia ad hanc classem referri, sed etiam, ut ipse ultro fatetur, omnes

omnes lapides, cujusunque sobolis, marinorum *coralliorum annulos ac similes*, quales sunt *Asteria* ac *Porpites* &c. num. 157. Lithographiæ Britann. Certo enim certius est, *Porpites* Spanagæ *Stein*, *Asterias*, *Asterias columni* formes esse vertebas ac articulos itellurum marinarum s. capitum Medusæ specierum diversarum. Conf. omnino diligentissimi Dn. *Alysi* Part. II. memorab. Saxonix subterr. Relat. III. p. 29. sq. Ipse ego nuper *extremam rami vel radii partem acquisivi, in gyrum testudineum contortam, triginta articulis conspicuam*, ad figuram numeri teutonici 6. Huic ramulo a ii articuli soluti *sparsum adjacent*, ejusdem materiæ, quantitatis ac qualitatis. Hoc, profecto, fossile sat gravis est tellis originum animalium. Sed hæc obiter.

§. VI.

Revertar ad cancellos, recensendo corallia fossilia, quæ maximam partem meum muscolum ornant, vel onerant.

§. VII.

TABULA I.

Tabulæ I. fig. 1. exhibetur *tuber s. globus corallinus*, fistulosus TAB. I.
& quodammodo erosus ac obtusus, è manu liberali Dn. *Leonb. Dav. f. 1.*
Herrmanni apud Masselenses in Principatu Silesiæ, Olsnâ, Pastoris meritissimi transmissus, ante verò ab hoc Viro curiosissimo in ripâ ad ædes parochiales repertus. Idem ferè est cum eo, quem Tab. XII. continuatâ, num. 10. Maselegraphiæ delineandum curavit.

In genere coralliorum *marinorum* saxoso uterque locandus, in specie, quæ in Relationibus Indicis Tab. IIX. fig. 5. *Tubularia coralloidis* audit.

§. IIX.

Tabulæ I. fig. 2. Fragmentum *trunci corallini* porosi, ex arenofodinâ Quernf. Tale quoque conspicitur in Maselegraphiâ. f. 2.

Si contuleris cum corallio *marino* Dn. *D. Valentini* Mus. Museor. p. 108. pro eodem habiturus es, Lector.

§. IX.

TAB. I.
§. 3.

Tab. I. fig. 3. *Tabularia coralloidis* f. *globus corallinus* tantæ integritatis, quanta a marinis in statu integro expectari potest, nisi quod extremitates fistularum succo petricofo in claustris subterraneis largius repletae. Tubulos, apices, imo *totam structuram exteriorem* accurate & distincte oculis usurpare possumus. *Basin* quoque s. partem radicofam, quâ, per modum fungi, inhæsit olim in Matrice saxosa, non sine animi oblectamine videre licet, literis a. a. notatam. Hoc quoque fossile primum in Massellis Silesiæ vidit ac meum fecit prælaudatus Dn. *Herrmannus*, amicus ælumatissimus.

Dn. Io. Fridr. *Kreichauf*, Merc. Lips. Fautor meus colendus, globum quendam corallinum *marinum* cameræ meæ adjecit, quocum optimè convenit fossile nostrum Massellense. Ideo non est, ut de originibus corallinis amplius dubitemus.

§. X.

§. 4.

Tab. I. fig. 4. *Frustrulum corallii* cujusdam nodosi ac leviter striati è montanis *Querfurtensibus*.

Speciem *Hippuridos* saxæ vel *Corang Alea* esse facile crediderim.

§. XI.

§. 5.

Tab. I. fig. 5. *Particula corallii albi* truncosi ac nodosi, caveis astriformibus distincti, prope *Querf.* reperta.

Accedit ad speciem corallii albi ac lævis, malayce: *Carang Bonga*, dictam. Conf. supr. c. II. §. 13.

§. XII.

§. 6.

Tab. I. fig. 6. *Particula corallii punctati*. Conf. Dn. D. *Scheuchzer*. corallion fossile quantitate differens. Lithograph. Helv. p. 14. fig. 17.

Originis corallinae esse docet collatio cum *marinis* nemini non notis.

§. XIII.

§. XIII.

Tab. I. fig. 7. *Globus corallinus* cimelion selectissimum. Curiosissimus noster *Mylius*, hoc possidet & Part. II. Memorial il. Saxon. subterr. æri incisum, recenset. Pace Dn. *Mylii* & huic dissertationi inseram. Astroites orientalis est perdurus, albidus ac elegantissimus, cellulis & hæ stellulis instructæ. Talia quoque reperiri in Gazophylacio Electorali *Dresdens.* idem narrat ibidem.

TAB. I.
f. 7.

Ut ex descriptione *Myliani* patet, eadem corallii species est, quæ in relationibus Indicis p. 116. b. recensetur. Waffel-Steine süssen, wie Knolle und halb-runde Kugeln auf den Hacken der ermeldeten Corallen-Steine. Sie sind voll viereckigter oder rundlichter Löcher, so inwendig mit vielen Strahlen besetzt. Wenn sie lange am Strande liegen, werden sie hart, weiß und graulich, auch voll großer Gänge und Circulgen, da man die obgemeldten Strahlen drinne siehet. Es ist noch ein ander Geschlechte, welches etwas tieffer in der See wächst, blatt und voll Sterngen. Wenn sie auf den Strand kommen, werden sie so hart, als ein Kiesel.

§. XIV.

Tab. I. fig. 8. *Furculosa punctati corallii particula* ex editiore Sabuleto, prope Querf. Conferatur Aleyonium Dn. D. *Scheuchzeri*. Lithograph. Helv. fig. 18. nostro majus corallio.

f. 8.

Hujus Speciei multa *marina* reperiuntur passim in Pharmacopoliis.

§. XV.

Tab. I. fig. 9. *Fragmentum masse lapideæ ramulis corallinis repletis*, striatis, intortis, præruptis ac affabre formatis. Primus hoc oculatissimus Dn. *Mylius*, ad prædium Soceri, Dn. D. *Scipionis*, Zwey-Maundorf, prope Leipzig in repurgatâ quadem piscinâ observavit, collegit & per amicos distribuit.

f. 9.

TAB. I.

f. 9.

* * *

Indolem corallinam nemo sobrius inficiabitur. Convenit quodammodo cum *Carang Goyla Asiatico*.

§. XVI.

f. 10.

Tab. I. fig. 10. *Fragmentum corallii* è montanis Quernf. fuscidi ac lividi coloris, sed punicej, ut opinor, ante submerfionem. Tale, sed majoribus fistulis instructum nuper Dn. *Herrmann* ex Silesiâ transmissit.

* * *

Hoc fossile elegans non immerito aggregatur in numerum *Acarbar*, *Speciei rubæ*. Dequâ Relationes Indicæ, p. 114. b. Es ist ein Klump von vielen Pfeifen, als Strohhälgen, enge und dichte aneinander stehend. Es heist Datu Svangi, und ist unter die Stein-artige Corallen zu rechnen.

§. XVII.

f. 11.

Tab. I. fig. 11. *Corallion globosum* & quodammodo pressum, ductibus erroneis, gyratis ac contortis. Repertum in Principatu Oelfnensi prope Massel a Dn. *Herrmanno*, Past. loci. Non infimum corallio-graphiæ locum meretur.

* * *

Hoc fossile idem est cum massâ corallinâ. Indis dictâ: *Patu-parudan*. Tale *marinum* ex liberalitate Dn. *Bruckneri*, Chirurgi Hamburg. obtinui.

§. XVIII.

f. 12. 13.

Tab. I. fig. 12. 13. *Fragmenta corallii fistulosi* externè fig. 12. intus verò fig. 13. *cancellati*.

* * *

Massam corallinam *marinam*: *Patu-parudan* ita, quâ interiora, comparatam, vidi. Ideo huic speciei adjudicandam esse, nullus dubito.

§. XIX.

§. XIX.

Tab I. fig. 14. *Particula corallii placenti-formis* structuræ subtilissimæ, generis lignei. Superficies imitatur jubar stellatum. Levis est & attritui facile cedit. Ex arenosod. Querf.

TAB. I.
f. 14.

Memini, apud nostrum Pharmacopolam, Dn. *Mart. Scheibium* hanc speciem *marinam* coralliis albis admixtam me vidisse.

§. XX.

Tab. I. fig. 15. *Corallion*, ejusdem speciei ac indolis cum præcedente. Iubar astrale oculum armatum mirè afficit. Nostræ arenosodinæ hoc debeo.

f. 15.

§. XXI.

Tab. I. fig. 16. *Particula corallii*, è genere *lignoso*, porosi magis, quam stellati. Non veritus sum hoc fossile *Querfurtinum* coralliis vindicare. Inter corallia enim alba in officinis non raro reperi.

f. 16.

§. XXII.

Tab. I. fig. 17. *Particula ejusdem indolis*, densior præcedente. Prope Querf. reperta.

f. 17.

§. XXIII.

Tab. I. fig. 18. Indolem hujus fossilis aliis scrutandam, relinquo. *Asteriis* columniformibus annumerandum *non est*. Caret enim materiâ seleniticâ ac juncturis fissilibus, *Asteriæ* propriæ. Neque aliam video classem, cui commodius associare possim, præter corallia. *Cylindrites geniculatus subcæruleus* Dn. *Herrmanni* Maffelograph, p. 221. Tab. XI. num. 38. proxime abest a figurâ nostri fossilis *Querf.*

f. 18.

§. XXIV.

Tab. I. fig. 19. *Frustrulum corallii* albi, dendrici ut opinor, generis, sed indurati. Repertum in regione montosa ac arenosa prope Querf.

f. 19.

§. XXV.

TABULA II.

Tab II. fig. 1. 2. Utræque facies *ramorum collateralium*, *nodosorum*, zonulis elegantioribus instructorum, ac leviter striatorum adhuc

TAB. II.
fig. 1. 2.

TAB. II. f. 1. 2. intra massam cretaceam. Quem *natura corallinae testem*, omni exceptionem majorem produxit Arenofodina prope Quersf.

§. XXVI.

f. 3. 4. Tab. II. fig. 3. 4. Antica ac postica pars *trunci cujusdam corallini*, albidâ ac punctatâ cortice obducti. Non multum differt hoc fossile à conterraneo suo Masseliensi, quod are communicavit Dn. *Herrmannus*, Past. Mass. in *Masselograph.* Tab. XI. contin. fig. 62. Conf. quoque *Lithophyl. Britann.* Luidii fig. 176.

Ferè idem est cum *corallio albo pelagio*; Tab. IIX. fig. 4. 7. Relation. Indic.

§. XXVII.

f. 5. Tab. II. fig. 5. Pars *corallii, lignei ac stellati generis*. Ejusdem indolis ac elegantix cum præcedentibus tabulæ i. fig. 14. 15. Exrant lit. a. caveolæ forsan ejusdem originis, cujus mentionem fecimus cap. II. §. 21. Hoc corallion elargita est nobis arenofodina prope Quersf.

§. XXVIII.

f. 6. 7. Tab. II. fig. 6. 7. *Massa corallina globulum porosum unâ cum ramis incurvatis ac punctatis continens*. Retrò & antè in are visitur. Indigena prædictæ arenofodinæ est.

§. XXIX.

f. 8. 9. Tab. II. fig. 8. 9. Utraque facies *corallii fistulosi ac luridi*. Nemo, qui corallia in statu integro ac primo vidit, huic fossili origines corallinas denegabit. Omnia, quæ corallia marina præ se ferunt, in nostro inveniuntur, etiam ab oculis fugitivis. Una facies fistulis turget, quæ in alterâ concavæ desinunt. Repertum in arenoso monte prope Quersf.

§. XXX.

f. 10. Tab. II. fig. 10. Fragmentum *rami corallini* densioris, nodosi, striati ac gyriati. Quersf.

Medium tenet inter *Columnellum* & *Hippurim* saxeam. Alio nomine describi idem videtur cap. VI. p. 116. Relat. Indic. *Carang Alea* ist

ist voa einer weissen und härtern Substanz, als Carang Bonga mit TAB. II.
kurzen und dicken Zweigen / nicht viel anders, als Galgant-Wurzel. f. 10.

§. XXXI.

Tab. II. fig. 11. Ejusdem speciei fragmentum. f. 11.

§. XXXII.

Tab. II. fig. 12. 13. Contra naturam ac origines hujus fossilis *corallinis* nihil est, quod excipi possit, adeo accurate convenit cum corallio albo marino nimis vulgari. Crederes, Lector, immediate de- f. 12, 13.
promptum esse e mari. Dn. *Herrmannus* e Massellis benevole transmi-
sit, idemque, sed majus in Masselographiâ, Tab. XI. cont: fig. 57. are
exhibuit.

§. XXXIII.

Tab. II. fig. 14. *Extremitas cujusdam corallii lignei*. Levis est f. 14.
ac structuræ tenerrimæ. Utiusque faciei elegantia satis exprimi haud
potuit. Quernf.

§. XXXIV.

Tab. II. 15. 16. Superior ac interior pars placentæ corallinæ. Ab f. 15, 16,
una parte videntur ramuli tubulosi, teneriores, ut *culmuli*: *Gras-*
Sälzgen, quam proxime coherentes. Desinunt in alterâ punctati,
olim sine dubio concavi. Regio Quernf. arenosa ciargita est hoc fossile.

§. XXXV.

Tab. II. fig. 17. *Particula Hippuridis*, ut videtur, incurvata, gy- f. 17.
rata, perdura ac pernigra. Quernf.

§. XXXVI.

Tab. II. fig. 18. Massa fæxea, lurida *coralliis candidis fistulosis*, f. 18,
leviter gyratis, sed dissitis, cor spicua.

Convenit quodammodo cum *Milleporâ Imperati*, delineatâ in Re-
lation. Indic. Tab. II. X. fig. 10.

§. XXXVII.

Tab. II. fig. 19. Fossile Quernsurtenf. Nomine *columnelli*, *co-* f. 19.
ralliis annumeratur a Dn. *Luidio* ac Dn. *Herrmanno* & aliis. Ab aliis
quo-

TAB. II.
f. 19. quoque *Acyonium* salutatur. Litera [a. mon]strat partem succo marti-
ali exesam. Hæc erosio infimul, structuram internam reticulatam, ac
coralliis propriam visui exponit.

Non dubito, quin fossile hoc ^{***} referendum sit ad speciem *corallio-*
rum marin. *Afaticam: Polonglani.* See = Mutter = Mecken. Hoc
credas svadet *Caryophyllus marinus* Dn. D. Scheuchzer. Querel.
Pisc. p. 33.

§. XXXVIII.

f. 20. Tab. II. fig. 20. Massa calcaria, quæ captivi tenentur *articuli stella-*
rum marinarum, una cum duobus *caryophyllis mariniis* pressis. Per-
rev. Dn. Past. Massel. *Herrmann*, hoc fossili Silesiaco meum adauxit
museolum.

§. XXXIX.

f. 21. Tab. II. fig. 21. *Caryophyllus minor* s. collumnellus albidus. Ad-
eo exesus, ut quasi excarnis appareat & tantum structuram ossam
exhibeat.

Referri itaque potest ad *Tsien-celant* Malaborum. See = Meglein.
Conf. supr. cap. II. §. 13. Referente Dn. *Leupoldo*, Mathematico
Lipsiensi, quidam ex Indiâ redux asseveravit, hosce collunnellos oper-
cula esse coralliorum alborum. Quod auctori relinquimus.

§. XL.

TABULA. III.

TAB. III.
fig. 1. Tab. III. fig. 1. *Lapis corneus*, in quò exorta ac enutrita est
planta aquatica. De quâ supra cap. II. §. 5. Monendum tamen, hanc
inter fossilia ex diluvio referri non debere.

§. XLI.

f. 2. Tab. III. fig. 2. *Corallion fossile* s. *Astroites*, majoribus stellis,
marmoræ silicæque duritiei ad fluvium Birsæ reperundus, & ab ipso
aquæ

aquæ Fluxu levigatus. Quem Excell. Dn. *Scheuchzer* exhibet in Lithographiâ Helvet fig. 49 p. 36. & confert cum Astroîtâ *Bocconis* tubulari, stellis majoribus.

TAB. III.
f. 2.

§. XLII.

Tab. III. fig. 3. *Corallion*, *Lithofroution* ac *Basaltis Luidio* & *Herrmanno* dictum, instructum majoribus stellis. Ex Masselographiâ Tab. XII. num. 20. mucuatum. Conf. Luid, Lithophyl. Britann. p. 120. *Scheuchz.* Querel. ac Vindic. piscium, Tab. V.

f. 3.

§. XLIII.

Tab. III. fig. 4. *Fragmentum corallii* manifestè tubulosi, fossilis, tubulis ad certam profunditatem excavatis & structuræ interioris stellarum laminatæ vestigia clarissima exhibentibus. E Lithographiâ Dn. *Scheuchz.* p. 37. fig. 50. de promptum.

f. 4.

§. XLIV.

Tab. III. fig. 5. Fossile *Querfurterse* Ad nullam classem commodius referri posse, autumo, quam *coralliorum*. Nisi egregie fallor, superioris fungii marini pars est. Hoc, ut credatur, svident lit a designatæ plicæ repandæ ac sursum tendentes, lit. b. delineatum in centro vestigium, ubi, ut videtur, hæc fungii pars stylo s. pede affixâ olim fuit.

f. 5.

§. XLV.

Tab. III. fig. 6. Fossile hoc proximè abest à figurâ *nuci moschatæ* si basin pressam exceperis. Cortex ac color minimè differt. *Vegetabilibus* annuero, quod structura externa, & quantum videre licet, simul interna svidet: *marinis* annuero, quia ex eodem strato erutum hoc, quo conscripti sunt quamplurimæ Turbinatæ, Conchitæ, Nautilitæ &c. Conf. Dn. *Scheuchzer*. Lithograph. Helv. fig. 57.

f. 6.

§. XLVI.

Tab. III. fig. 7. Fossile *Querf.* ex arenofodinâ erutum. Unicum est, quod ad manus meas pervenit, ideò ære communicavi. Quamvis ad *corallia non pertineat, inter corallia tamen repertum*, & simul testis originum marinarum socius est. Non nisi quantitate differt a fossili

f. 7.

TAB. III. Dn. Scheuchzeri fig. 88. p. 66. Lithograph. Helv. Quod pro *particula cauda cujusdam piscis habet autor eruditissimus.*
f. 7.

§. XLVII.

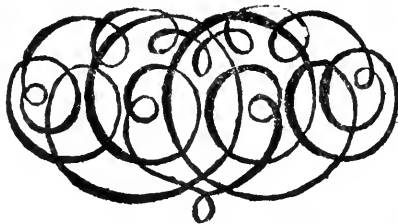
f. 8. Tab. III. fig. 8. An vegetabilibus *marinis* sit annumerandum, non æquè constat. Reperitur in stratis saxosis petrifactum: in arenosis putridum & friabile, *hic & illic inter pelagia.* Vir quidam experientissimus pro *Amianto* habet, sed subdubius. Verùm quo minus assentiar, obstat *locus cum marinis communis, putredo, friabilitas.* Mihi videtur *corallion* esse generis *lignei* placenti-formis. Salvo tamen aliorum judicio, Posito hoc, vindicandum esset speciei, tabulæ II. fig. 5.

§. XLVIII.

f. 9. Tab. III. fig. 9. Querfurtense fossile. Ut in classes *corallinas* collocem, svadet *cortex* perniger & castaneus. *Nucleus fibratus* & reliqua structura. Inferior ac superior pars dilineata est.

§. XLIX.

f. 10-12. Tab. III. fig. 10. 11. 12. *Idem vegetabile, olim marinum.*
Num. 10. inferior seu radicalis pars, quæ insedit ante diluvium in loco quodam *pelagio.* Num. 11. superior pars *corticata.* Num. 12. lateratim seu obliquè delineatum, ut hâc situatione *crassities* judicari possit, Lit. a. *cortice* caret, *relicta in saxo,*
cum exsolvebatur.

Cap. IV.

De lapide corneo, specie corallinâ,

Horn-oder gemeinen Feuer-Stein.

§. I.

Si quis, tria ante secula, sub *fastosâ* Scholasticorum Dictatura asseruisset: Lapidem corneum, ex diluvio transvectum, esse speciem *corallinam*, cavissent sibi à Schismate philosophico & assertores indignissimos judicassent mitræ magisterialis, quâ nemo, in verba magistri nostri jurans, carere potuerit. Verùm hoc seculum, in libertatem vindicatum svadet: *Plus ultra physicum*. Dies diem docet & sedulis ingeniis indies se obvertunt inexpectata. Semper aliquid novi vel noviter detecti, non in remota tantum Africâ: sed etiam Germaniâ, imò ubivis locorum. *Non desiciant curiosi, sed curiosi*. Quamplurima tamen reservantur sagacitati ac industriæ nos sepelientium, ac extremæ posteritatis.

§. II.

Diversæ sunt lapidum *species*, quæ Pyritarum nomine veniunt, quorum recensio supervacanea, peti tamen potest è tractatu *Georgii Fabricii* de rebus metallicis p. 75. seqq. aliisque. *Morbodeus* Gallus, in tractatu de lapidibus, anno 1539. ab *Alardo* Amstelodamo cum glossis edito, diversis in locis *corallii mentionem facit nomine Pyritæ*, e. g. num. 974. num. 978. Sed quid sibi velit, ignoro. Non enim sum Oedipus. Adeat autorem Lector, si libet.

§. III.

Quæ veterum mens de hâc Pyritarum specie fuerit, minus laboro. Historiam enim retexere, non vacat. Paucis me expediam Pyritæ culinæ s. *lapidis cornei* nomine, nostris potissimum regionibus, lapidum indigitatur, structuræ variæ, *longæ*, *latæ*, *densæ*, *rotundæ*, *ramosæ* quoque, *ad modum aliorum coralliorum*. Coloris nigri, ruffi, *cor-*

nicoloris, crocei, lividi, interdum foris albidus. Vocatur aliàs *saxum* cornutum, lapis cornuus, *Horn=Stein*, nostratibus *Feuer=Stein*, *Flinten=Stein*. Cornuus, quia cornu refert. *Pyrites*, quia ad elicendum ignem adhibetur. Reperitur in arenofodinis, stratis cretaceis, agris denique & ad flumina, &c.

§. IV.

Priusquam me ad demonstrationem originum corallarum accingam, præmittenda est fossilis hujus recensio sufficiens. Hæc etenim *non negligenda asserti argumenta suppeditabit*. Pictor, orator expeditissimus est. Multa paucis, angustis augusta eloquitur. Ideò & ære & pennâ recensèbo Pyritas curiosiores Museoli mei, *paucis aliis* in subsidium accersitis. Advertat ergo Lector animum Tabulis IV. & V. huic lapidi corneo destinatis.

§. V.

TABULA. IV.

TAB. IV.
fig. 1.

Tab. IV. fig. 1. *Corallia subtilissima* (flores corallinos dixerim) in *massâ lapideâ* ex arenofodinâ prope Querf. eruta. Literâ a. a. apparent *ramuli corallini* partim punctati, partim porosi. Literâ b. b. *placenta corallina* se offerunt, vel si mavis, reticula marina tenuiora. Non diffiteor omnes hosce delicias sculpello satis exprimi haut potuisse, *nimis enim subtiles ac delicatule* sunt.

§. VI.

fig. 2.

Tab. IV. fig. 2. *Ramulum* hunc ope microscopii, *seorsim* exhibendum curavi, ad figuram enim primam pertinet. Justo major delineatus est, *ut accuratius videri ac judicari possit*.

§. VII.

fig. 3.

Tab. IV. fig. 3. *Ita quoque* comparatum est cum *reticulo hoc corallino*. Cavum atque porosum est, & *seorsim* delineatum, *justoque majus*, ut oculis, etiam *sine armaturâ*, pateat.

§. VIII.

§. VIII.

Tab. IV. fig. 4. 4. 4. *Ramuli* corallini porosi, punctati, exsoluti e lapide corneo, vi aeris, ut credo, exeso. *Elegantiam borum* penicillo fatis adumbrare non valuit pictor, cætera diligentissimus. TAB. II.
f. 4.

§. IX.

Tab. IV. fig. 5. *Truncus lapidis cornei*, ramis præruptis ac concavis, in cavitate albicantibus. Circumvestitus quoque cretaceâ vel calcariâ crustâ. Repertus in viciniâ nostrâ. f. 5.

§. X.

Tab. IV. fig. 6. *Fragmentum lapidis cornei*, ramis subnigris & punctatis. E viciniâ nostrâ. f. 6.

§. XI.

Tab. IV. fig. 7. *Truncus* ex utraque parte præruptus, striis eminentioribus. Luridus est, & cretaceâ circumdatus veste. f. 7.

§. XII.

Tab. IV. fig. 8. *Lapis cornuus ramulis ac globulis punctatis*, sibi invicem adunitis. Tales globuli inter corallia alba marina in officinis reperiuntur: Ideo de naturâ hujus fossilis corallinâ minus dubitandum. Globuli, *tumorum instar*, præminent. Ad manus meas non ita pridem globulus alius pervenit. Divisi in partes, ac vidi *interiorem structuram porosam ac pellucidam, ad modum ballularum saponariarum, wie Seifen-Gescht, sehr klein und durchsichtig.* f. 8.

§. XIII.

Tab. IV. fig. 9. *Lapis corneus, reticulo marino, s. Reteporâ* ac Etcharâ, ut alii loqui amant, obductus. f. 9.

§. XIV.

Miraris forsân, Lector benevole, Pyritas nostros culinares, coralli-formes? Flores in Pyritâ corallinos? tot & tam varios? ramosos? porosos ac punctatos? globosos? vaginiformes? retiformes? Noli mirari! *Curiosiora* sequentur. Pyritæ hi culinares s. Lapidés cornei intra se continent partes verè *animales*: animalium *marinorum*: marinorum *rariorum*; maris à nobis *remotissimi*. Recordare, quæ tibi

TAB. IV. supra cap. II. §. 21. 22., in aurem quasi, dixerim: Corallia scilicet ab
fig. 9. initio esse *mollia* & suis incrementis investire atque recondere illa, quae
proxime adjacent. Meditare itaque sequentia.

§. XV.

f. 10. Tab. IV. fig. 10. *Lapis corneus*, cui impressa olim fuit *domuncula
colliculosa ac gibbosa echini marini*. Colliculi Zonati, in quibus olim
aculei echinini infederunt, ex impressione sat clarè conspiciuntur. Ci-
nelion hoc aere communicat *eruditissimus Mylus* in Memorabilibus Sax.
ubterr. Part. II. *quo libro nemo nostrorum Lithophilorum facile care-
re poterit.*

§. XVI.

f. 11. Tab. IV. fig. 11. *Fragmentum, ejusdem impressionis ac effigiatio-
nis*. Dono mihi concessum à Dn. *Wagnero*, Past. Rößlingensi ad Ja-
cum falsum Comitatus Mansfeldensis.

§. XVII.

f. 12. Tab. IV. fig. 12. *Alia impressio concava domuncula cujusdam echi-
nine*. In confinio nostro hoc fossile repertum.

§. XVIII.

f. 13. Tab. IV. fig. 13. *Alia echinina ædis, & quidem scutellata im-
pressio concava*, ubi quædam *scutella* simul & *vertebræ nodosæ* sat con-
venienter impressæ conspiciuntur. In confinio nostro prope Schaf-see,
prædium illustris Domini à Letmat reperta.

§. XIX.

f. 14. Tab. IV. fig. 14. *Diversæ speciei echinina impressio convexa in la-
pide corneo*, ibidem reperto.

§. XX.

f. 15. Tab. IV. fig. 15. Hunc *lapidem corneum omnibus* forsan *anteponet*
Lector curiosior. *Integer & elegans* in illo reperitur *Echinites*.
Me præeunte, à filio natu minore, ad fissuram montis, bey einem *Wap-
ferschluff*, observatus. Post aliquot menses alium ejusdem magnitu-
dinis ac integritatis acquisivit.

§. XX.

§. XXI.

Tab. IV. fig. 16. *Particula aculei echinini albi ac nodulis instructi in lapide corneo*, satis conspicui.

TAB. IV.
f. 16.

§. XVII.

Tab. IV. fig. 17. *Loculus in Pyritâ, mirè pulcher, cui aculeus seu radius Echini figuram suam exactissime inpressit & reliquit.* Lit. a, *massula saxea præminens ac apicata*, efformata (quod probè notandum) in concavo *istius aculei*, im Grübgen des Etachels, in quo olim insedit ac adhæsit colliculo echinino crustaceo, da es auf der Spitze des Hüfels aufgefessen. Hoc tamen monendum, auxiliis *microscopicis*, majõri forma, me jubente, delineatum esse. Aliter enim visu vix ac ne vix quidem capi potuisset.

f. 17.

§. XXIII.

Tab. IV. fig. 18. *Impressio conchule marinæ striatæ.* Tales lapides sagacioribus non raro se offerunt. Plus quam decem ego collegi & amicis concessi.

f. 18.

§. XXIV.

Tab. IV. fig. 19. *Lapis corneus Belemnitem* in se continens, quem crescendo cooperuit. Ipse Belemnites lit. a, cavitatem *conicam*, litera, b, *spinam medullarem circumcirca radiosam* oculis exponit. Non procul hinc in Langen- Eichstätt repertus est, quem benevolentia Dn. M. Rammoldi P. L. C. felicissimi ac Pastoris ibid. meo museolo concessit. Hic, profectò, lapis cornuus *testis est asserti nostri non contemnendus & ludiones ludens.*

f. 19.

§. XXV.

Tab. IV. fig. 20. 21. Utraque facies, antica & postica *corallii Latiformis*, striati, punctati, nodosi, fuscidi, &, ni fallor, olim coloris rubri. E vicinîâ nostrâ. Enodavi è lapide corneo in calcem fere redacto. Elegantiâ characteris corallini exsuperat corallium Luidii, num. 92. Tab. II. Lithophylac. *Britannici*, quantum ex ærâ descriptione judico.

f. 20.

§. XXVI.

Dudum consignatâ Tabulâ præcedente, Dn. Frid. Ottomar Biering, Islebien-

Islebiensis, Dn. *Vollradt*, Pastoris apud Esperstadien ses emeriti Adjunctus fidelissimus, meum visitavit muscolum, & ut Vir ingeniosus ac alacris, hinc studio auxiliatrices manus mihi promisit, in Senium declinanti. His promissis stans primitias, lapidem scilicet corneum, coralliis subtilioribus mirè refertum & à se ipso acquisitum obtulit ac instigavit, ut hanc quintam adderem tabulam & *curiosiora* hujus lapidis communicationem. His insuper, *ejusdem commatis* inserui, quæ ab aliis amicis transmissa sunt.

§. XXVII.

TABULA V.

TAB. V. fig. 1. *Echinites*, quin potius *massa corallio-slicea*, quæ exuviæ echininae repletæ fuerunt, nunc exsoluta. *Marchiæ* mediæ hunc echinitam debemus, transmissum ab amico meo sincero, *pientissimo* Dn. *Elia Matbia*, Pastore in *Wörsin* & *Roskau*, prope *Spandau*. Exiguum est, quod differt ab *Echinitâ*, quem *Rumphius* in Insulâ *Amboynâ* acquisivit, *testemque Diluvii universalis* produxit.

Amboyn. *Raritätén* Cammer Tab. LIX. num. E.

§. XXIX.

f. 2. Tab. V. fig. 2. *Impressio aculei echinini* in lapide corneo, striis, non nodulis instructi. E viciniâ nostrâ.

§. XXIX.

f. 3. Tab. V. fig. 3. *Eadem impressio aculei*, sed nodulis ac striis simul instructi. E viciniâ.

§. XXX.

f. 4. 5. Tab. V. fig. 4. 5. *Impressiones in lapide corneo, exuviarum echininarum* diversæ speciei. E viciniâ.

§ XXXI.

f. 6. Tab. V. fig. 6. *Fossile speciei cujusdam echinina, Prope Quers.*

§. XXXII.

f. 7. Tab. V. fig. 7. *Impressio colliculi echinini.* Ex agro *Lipsiensis* Dn. *Leupold, Matbem.* Lips. acquisivit & communicavit.

§. XXXIII.

§. XXXIII.

Tab. V. fig. 8. 10. 11. *Ramuli corallini in lapide corneo* communicatø per Dn. Biering & §. 26. commemorato. *Striæ subtiles ac elegantiffimæ* sat testantur de *naturâ corallinâ*. Quidam ramuli, quâ crassitiem, conveniunt cum *pennis anserinis*. TAB. V.
f. 8. 10. 11.

§. XXXIV.

Tab. V. fig. 9. *Ramulus præcisus, prædicti lapidis cornei*, partim striatus, partim punctatus. f. 9.

§. XXXV.

Tab. V. fig. 12. 13. 14. 15. *Ramuli corallini ejusdem lapidis*, porris, in modum gyri ac Zonulæ instructis. f. 12-15.

§. XXXVI.

Tab. V. fig. 16. 17. *Reticula marina* in eodem lapide corneo. Differunt quodammodo inter se. f. 16. 17.

§. XXXVII.

Tab. V. fig. 18. *Antholirhos* s. *articulus radii stelle marine*, ut videtur, in lapide corneo impressus, Prope Querf. f. 18.

§. XXXIX.

Tab. V. fig. 19. *Impressio Asteriæ* s. articuli stellæ marinæ in lapide corneo. Ex agro Lipsiensi. f. 19.

§. XXXIX.

Tab. V. fig. 20. *Impressio sic dicti lapidis judaici in pyritâ culinari*. f. 20.

Notandum; In nostris arenofodinis *tales lapides judaicos inter multa alia pelagia* passim reperiri, quæ *magnitudinem pisi* vix excedunt. Cætera, indole seleniticâ gaudent & obliquè seu decussatim findi possunt, ut vulgares. Delineandum curavi fig. 21. f. 21.

§. XXXX.

Tab. V. fig. 22. *Conchites striatus candidus*, indolis corallinæ. Ex utrâque parte *sat elegans*. f. 22.

Cap. V.

De origine ac naturâ coralliorum fossilium.

§. I.

Nullus dubito, quin omnes, quibus usus rationis integer & à præconceptis liber, hac capitum III. & IV, recensione *ingenuâ ingenuè* admiffâ ac penfitatâ, ejuraturi sint lufus, opprobria rationis, & abituri in noftram fententiam, nimirum: hæc corallia fossilia eſſe originis ac naturæ corallinæ. Id fanè eo liberius, cum *corallia ſtatus primi ac integri*, quorum, capite II. recenſio facta, *juxta noſtra fossilia poſuerint & conferendo examinarint.*

§. II.

Accingimus itaque nos ad demonſtrandam horum non tantum naturam corallinam, ſed etiam ad *eligendam* methodum, quâ inquiſitio ac demonſtratio fieri debeat. Conſtat enim, quosdam, lectâ falſâ methodo, incidiffe in Scyllam, cum Charybdin fugerint.

§. III.

Summus ac ſapientiffimus Eſſentiator omnia, quæ in hoc globo terraqueo exiſtunt, *ordine & ordini* creavit, cunctaque creata hodiernum ita conſervat. Paucis me expediam. Accommodum locum non ſolum animalibus, ſed etiam vegetabilibus, tum generationis, tum habitationis, unâ cum generandi ac nutriendi mediis & ſubſidiis ibidem reperiendis deſtinavit. *Solidum ac fluidum proprios ſibi vindicat cives.* Quoquo oculos vertemus, evadent hi in teſtes ſat graves, aggredientur nos contradicentes, & conſtringent.

§. IV.

Idem obtinuit Reſtaurator benigniffimus poſt catastrophen illam aquoſam. Deterior quidem, non alia facta eſt terra: Alterata, non penitus altera: monſtroſa, non nova. *Manſit & adhuc durat ordo ortus & nutritus: mediorum & habitaculorum:* apud animalia & vegetabilia: terreſtria ac aquatilia; *Sine mixtione ac translocatione.* Aquatilia

non terram: terrestria non aquam agnoscunt pro loco generationis, habitationis ac nutritiis.

§. V.

Verùm enim verò reperiuntur & animalia & vegetabilia, & marina & terrestria, in sinu terræ, germanà ac genuina mineralium matrice. Quæritur ergo: an pro veris animalibus ac vegetabilibus sint habenda? potissimum, cum *civitate regni mineralis fuerint donata* i. e. petrificata, mineralisata, &c.

§. VI.

Nova hinc oritur quæstio: Quibus notis characteristicis hæc animalia ac vegetabilia vera a veris ac propriis regni mineralis subditis dignoscenda sint? Quidam, ut originem ac naturam animalium & vegetabilium in terra reconditorum scrutentur, & hæc à mineris discernant ac separent, *methodo utuntur chymicâ*, inquirendo in internas qualitates. Alii subsistunt *in externo caractere, nimirum effigiatione mechanicâ seu structurâ aggregativâ*.

§. VII.

Tutissima via est posterior, nec tamen, si libet, negligenda penitus inquisitio per Pyrotechnian.

§. VIII.

Methodum chymicam elegit, minimè rejectâ nostrâ methodo, Dn. Lic. Ioh. Samuel Caroli, Medicus *quandam* Oeringensis, scrutando internas ossium fossilium Canstadenſium qualitates. Quod *non infeliciter* cessit.

§. IX.

Est enim hujus examinis *non æque indigent* fossilia olim submersa, multo minus *omnia & semper, neque semper & in omnibus proficiunt*. Quod sibi notent, qui Pyrocriticam, *exclusâ* altera methodo, pro sedente Judice *unicè* agnoscunt. *Aliter* enim fossilia se omnino haberi coguntur pro ratione strati ejusmodi, *strati*, inquam, *quo sepulcra*. In humidis enim putrescunt facile. In porosis, e. g. arenosis ac tophaceis, calcinationem subeunt. In solidioribus adimplentur *succo crystallino ac aliis mineralibus*. Hos *etiam* succos varios & vagabundos *inbibervunt*

inibi. Ideo *alias* qualitates, quam *connatas* proprias, reperiet Chymicus, potissimum in petrificatis ac mineralisatis. Nimiâ igitur confidentiâ fallitur & fallit, in sui & suæ artis opprobrium, *pro nudâ minerâ reputans mineralisatum, & pro lapide nudo petrificatum.* Non aliter, ac si quis corpus *humanum* glaciatum, neglecto caractere externo, i. e. *structura humanâ, pro nudâ glacie,* ac si glacies *tantum* humanam figuram induisset, venditare velit. *Delabitur itaque in lusum: Ludio in vitium: Vitiosus in inquisitionem, ipse ante inquisitor chymicus.*

§. X.

Lignum fossile sit nobis exemplo. Non rarò alumine imprægnatum. Quale Dubiense in Misniâ & à Dom. D. *Wolffo*, Medico Dubiensi, mihi benevolè transmissum. Hoc verum ac genuinum esse lignum *structura, pectines scil. fibræ, nodi, levitas aliaque attributa* abunde docent. Idem testatur experientissimus Physicus ac Chymicus Dn. D. *Stablius*, quocum de hoc lignò communicavi. Aliud bitumine turget, ut Meuselvicense in Misniâ. Lignum subterraneum Hassiacum argento dives Excell. Dn. *Iob. Jac. Beyer*, Med. Prof. publicus in Altdorfina, pro gratioso in me affectu, non ita pridem transmissit. Ante aliquot etiam menses per manum celeberrimi Mathematici Dn. *Christiani Wolfii* Mathes. Professoris in academia nobis vicinissimâ, Hallensi, ad me pervenit lignum & te imprægnatum, cujus mentionem faciunt Magnifici Aëtorum *Lippsensium Autores*, a. 1710. p. 484. *Iurasses, martem non in esse, sed esse, nisi character dendricus aliud & melius svaderet.*

§. XI.

Testis omni exceptione major est lignum in confinio nostro prope Sittichenbach, Holdenstædt ac Bornstædt erutum. Regno olim vegetabili subsuiffe confirmat *tota structura, cortex, truncus, rami, radices, nodi &c.* Nec tamen tractui huic subterraneo arbores defunt, *ponderosissimo Vitriolo ac interdum & repleta, qua fissæ vel decus satim disrupta in expertis a videntur.* *Glockenspeise, Kupffer-Sau.* Verum in aërem per aliquot menses, potissimum *humidiores*, exposito ligno, Vitriolum latitans, ut forex, se prædit. *Egreditur foras, in flu-*

res se colligit, tandem avolat. Structura dendrica apparet, sed lacerata, quæ postmodum in favillam albidam abit. Quod probè notandum

§. XII.

Non ita procul à Sittichenbach versus Septentrionem in Comitatu Mansfeldensi reperiuntur arbores eodem fato conscriptæ, sive integræ, utut subnigræ. Frustum hujus ligni concessit Dn. M. Ioh. Erdmann Bieck, V. D. Min. Islebiensis vigilantissimus, beati Dn. Nicol. Voigtelii. Præfecti. metallurgic. (Bersehendners) Gener. Miraberis, Lector, in peclinibus ac fissuris veram & flavidam resinam, etiam attractu dignoscendam. Si accenditur, illico flammam concipit, expellentem resinosa copiosiora. Odor non adeo differt à Succino s. capite mortuo succini. Obiter hoc addam, quod facta succini odoris mentione, memoriâ repeto. In hoc tractu versus septentrionem prope Sangerhausen, non tantum eadem strata arborea reperta fuisse, sed etiam verum ac genuinum succinum in argilofodina, cujus Succini particulam ex liberalitate Dn. Stockii, chirurgi nostri civici possideo. Sed redeo in viam.

§. XIII.

Ex his omnibus constat, qualitates has internas, e. g. Lunæ, Martis, Vitrioli, Aluminis &c. non esse connatas, sed post submersionem acquisite. Vapores enim minerales permeaverunt non tantum, post diluvium, strata ipsa terrea, sed & omnia, quod in his offenderunt. Prolixior demonstrationem reservabimus Physicæ diluvianæ, οὐδὲν ἴσθαι edendæ. Propterea hæ internæ qualitates de origine ac natura ligni hujus minimè testari possunt.

XIV.

Tibi ergo serva artem, Chymice, cetera nobilissimam, ne tuus abusus proprietates ligni connatas ac characterillicas magis destruat, quam doceat. In sto. Collige crania bovina, elephantina, caprina, crocodilina & alia. Fac periculum. Immitte igni, ut debes ac soles, prudens Dirige, adauge, subtrahæ flammæ. Inquire in salia. Dic, sodes, ex his productis chymicis cujuslibet animalis discrimen specificum, quoc tamen vel sola consideratio structura aggregativa te docere poterit.

Tergiverfari? Vereor, ne *sola* methodo chymicâ carbones, operam ac brabeum perdideris, imò simul *machinam animale* destruxeris. Ideo etiam nostra fossilia, ut alia submersa, à mineralibus *optimè, imò unicè*, discernuntur notis characteristicis *externis*, quibus ipse creator ab aliis aliisque *distinxit in creatione*.

§. XV.

Nullum unquam minerale, verum scilicet ac genuinum, gaudet tali caractere: multo minus specifico: multo minus constante ac perpetuo per tot millia individuorum. Terra, lapides, minera sunt compages incerta, incondita, varia ac mutabiles. Nec Aurum, Luna, Antimonium, &c. quando adhuc resident in terrâ vel petrâ, semper & accuratè distingui possunt. Inde sequitur: Nullum fossile characteris animalis ac vegetabilis, veri ac perpetui, est originaliter minerale, sed petrefactum, sed mineralisatum &c.

§. XVI.

Hoc *axiomate* præmunitus ante sex annos & quod excurrit, horis *mibi recreando relictis*, studium hoc lithographicum, vel *tyro*, sum aggressus, nec tamem infeliciter, utpote qui nunquam experientissimos chymicos *dissentientes* fuerim expertus, quod diversis horum literis comprobare possem, nisi modestia speciem ostentationis evitandam sva-deret. Et hęc quoque discursu superfedere potuissim, nisi *quidam*, Chymiâ abutentes, dicam mihi scribere & hanc artem tanquam *unicam ac supremam judicem sedentem, obirudere* voluissent.

§. XVII.

Idcirco *eantùm ex structurâ coralliorum marinorum*, tanquam notis characteristicis *certissimis*, nostra judicemus fossilia, *non igne chymico*. Et hoc eo magis, cum ipsa corallia *marina* magis accedant ad naturam *lapidum*.

§. XVIII.

In limine quoque inquisitionis in memoriam revocandum est, quod antea monui: scilicet plures *fossiles* reperiri coralliorum species, quam *marinas*. *Copiosiores* enim in illo *diluvio universali ex altâ abyssu* eructatæ fuerunt, quam *ordinariâ* maris revolutione ac æstu, vel urinatorum *audaciâ* vel alio *casu* extorqueri, protrudi vel exportari ac colligi minime possunt.

§. XIX.

Nunc aggrediamur *ipsam collationem fossilium cum marinis*.

Necessè est, corallia marina in *basi* quadam *radicali inherere ac innutrir* saxosis.

Ita quoque (1) comparatum est cum fossilibus. Hoc docet *fossile Silesiacum* Tab. I. fig. 3. a. a. Solus cæcus non videt orificium (licet ita loqui) quo exfluxit olim incrementum, non secus, ac fungus terra affixus.

Idem innuit fig. Tab. I. Radices quidem impetuosa inundatione sunt præfractæ, vel etiam *in statu depravato exesæ ac consumptæ*. Centrum tamen quasi radicale s. umbilicus, ex quo in peripheriam diffunduntur fistulæ collaterales, abunde nos docet de insitione primigenia.

Idem testatur Tabulæ I. fig. 7. Confer. Tab. IV. fig. 1. & 8.

§. XX.

Supra cap. II. §. 20-22. ostensum, *oriunda* corallia marina esse (2) *mollia*.

Neque (2) hæc mollities nostratibus deneganda est. Ab *origine mollia fuisse* ex tota structura demonstrari potest. Tab. I. fig. 1. 3. 7. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. Tab. II. fig. 6-9. 15. 16. Tab. III. fig. 3. 4. Videmus enim partes ac fistulas *prioribus novas* ac socias, secundum indolem marinorum exortas. Confer omnino cap. sequ. §. 9. de mollitie originali lapidis cornei.

§. XXI.

Primi coralliorum generis character genuinus est *indoles dendrica*.

Ita ac taliter (3) characterisata reperimus quædam fossilia, & quidem non unius speciei, sed plurium. Tab. I. fig. 14-19. Tab. II. fig. 5. Tab. III. fig. 8.

§. XXII.

§. XXI.

Secundum marinorum coralliorum genus est *saxosum*, de quo fusè egimus cap. II.

- (4) Et hoc genus reperitur (4) fossile. Quod comprobant Tabulæ I. fig. 1-6. 8-13. Tab. II. fig. 1-4. 6-13. 15-21. Tab. III. fig. 2-4. Excipere quis possit, intra terram esse petrificata. Huic respondetur: (a) Reperiri quoque in arenofodinis, ubi immersa magis in calcem redacta, quam lapidem: (b) Inter corallia dendrici generis, non petrifacata. (c) Et si revera in saxum degenerassent, quid tum? Sequeretur è genere dendrico olim fuisse.

§. XXIII.

Ramosæ dantur coralliorum marinorum species. Vid. cap. II.

- (5) Etiam terra (5) post diluvium has species communicat. Tab. I. fig. 5. 8. 9. Tab. II. fig. 1. 2. 13. 8. 9. 18.

§. XXIV.

Corallia quædam marina sunt *truncata* seu *ramis destituta*.

- (6) Neque hæc specie carent (6) *fossilia*. Tab. I. fig. 1. 4. 9. Tab. II. fig. 1-4. 10. 11. 17.

§. XXV.

Corallia quædam *marina* sunt *nodosa*, instar Galangæ. Knotig, wie Galgant.

- (7) Et hanc speciem, (7) enumerant *fossilia*. Tab. I. fig. 4. 18. Tab. II. fig. 1. 2. 11. 12. 17.

§. XXVI.

Corallia quædam *marina* superbiunt *gyris elegantioribus*.

- (8) Neque hoc decore (8) destitutæ sunt corallia *fossilia*. Tab. II. fig. 1. & 2.

§. XXVII.

Corallia *marina* sunt interdum *striata*.

- (9) Et hæc striæ, (9) conspiciuntur in *fossilibus*. Captiva quamvis, hunc tamen mundum in immundo subterraneo mundo retinuerunt. Tab. I. fig. 9. Tab. II. fig. 1. 2. 15. 19. 21.

§. XXIX.

§. XXIIIX.

Corallia quædam marina sunt *punctata*.

Quædam *fossilia*, (10) non aliter sese habent. Tab. I. fig. 2. 8. (10)
Tab. II. fig. 16. Horum *puncta* interdum adeo *subtilia*, ut armaturâ
oculorum indigeant, imprimis in lapide corneo.

§. XXIX.

Quædam *marina majoribus ac minoribus poris* sunt instructa.

Neque hi (11) desunt *fossilibus*. Porositatem docent Tab. I. (11)
fig. 6. 17. Tab. II. fig. 6. 7. 9. 14. 16. 19. 21.

§. XXX.

Quædam marina sunt *fistulosa*, horumque diversæ species.

Itaque *nostræ* (12) à naturâ primitus sunt elaborata : quorum
fistulæ, nunc, maximam partem, succo petricofo sunt repletæ, Tab. I. (12)
fig. 1. 3. 10. 12. Tab. II. fig. 12. 13. 9. 21.

§. XXXI.

Structura quarundam fistularum corallarum repræsentat *jubar
stellatum*.

Neque *nostræ*, (13) hoc *jubar*, in locis quamvis squalidis, penitus (13)
amiserunt. Stellæ enim majores, minores in illis conspiciuntur. Tab. I.
fig. 7. 14. 15. Tab. II. fig. 5. 13. 14. Tab. III. fig. 2. 3. 4.

§. XXXII.

Coralliorum quorundam marinorum species *constructis & collate-
raliter adunitis fistulis* inveniuntur.

Ita quoque (14) se quamplurima habent *fossilia*, quod *non ob-
securus naturæ ac originis corallinæ character* est. Tab. I. fig. 1. 3. 10. (14)
Tab. II. fig. 1. 2. 8. 9. 15. 16. Tab. III. fig. 3. 4.

§. XXXIII.

Quædam corallia marina sunt *globosa, gibbosa, die wie Rugeln,
Höcker, dicke Schwämme* &c. aussehen.

Has quoque species (15) videmus *fossiles*. Tab. I. fig. 1. 3. 7. 10. 11. (15)
Tab. II. fig. 6. 7.

§. XXXIV.

Quædam marinorum species *duëibus erroneis* &c. est instructa, ut *Batu Parudan* Indis dicta.

- (16) Hanc quoque speciem (16) Silesia nobis obtulit *fossilem*. Tabulæ I. fig. 11.

§. XXXV.

Quædam marinorum species sunt *placenti-formes seu pressa*.

- (17) Hæ quoque species (17) è *stratis terreis* depromuntur. Tab. I. fig. 14-17. Tab. II. fig. 8. 9. 15. 16.

§. XXXVI.

Quædam globosæ *marinorum* species sunt *fistulis f. tubulis* instructæ.

- (18) Hæ fistulæ (18) itidem apparent in *fossilibus globosis*. Tabul. I. fig. 1. 3. 10. Tab. II. fig. 8. 9.

§. XXXVII.

Quædam marinorum species est *miriformis*. Vid. Relat. Indic.

- (19) Hanc *fossilium* speciem (19) exhibet fig. 3. & 7. Tab. I.

§. XXXVIII.

Quædam species marina ostendit *fistulas ad certam profunditatem excavatas*.

- (20) Et hanc speciem de *complexu profundo*, (20) *ad superficiem terræ rapuit cataclysmus*. Tab. I. fig. 7. 12. 13. Tab. II. fig. 5. n. 12, 13. Tab. III. fig. 2.

§. XXXIX.

Inquiramus insuper in *interiorem structuram*. Marina quamplurima sunt *spongiosa*.

- (21) Hanc quoque *spongiositatem* (21) *in nonnullis fossilibus* conspiciamus. Succus enim petricosus, vel si mavis, crystallinus, cui nihil non pervium, quædam corallia *fossilia intacta* reliquit. Hoc testatur Tab. I. fig. 12. 13. Facies externa f. 12. tubulosam structuram clarè monstrat. Verùm habitudo *interna* fig. 13. postquam dissecui hoc *fossile, cancellatam ac reticulatam spongiositatem* manifestè testatur. Hanc internam structuram crebrius reperimus in *fossilibus generis dendrici*. Tab. I. fig.

fig. 14. 15. 16. Tab II. fig. 5. Potissimum Tab. II. fig. 12. 13. in
internam structuram concavam, ore hiante deprædicat.

§. XL.

Adesdum *Archeista*. Crea *noviter* naturam subterraneam. Man-
 da insigniri amplissimo nomine: *Corallio - litho - dendrico - geneticæ*.
 Adesdum *Iconomythes*. Fac juramentum credulitatis in tuæ phantasia
 ludibria. Enumera mulierculas infantigeras, Apollines Musis circum-
 dados. Sed *desine pro opere nature mimule hæc fossilia* venditare, qua
 notas corallinas sat conspicuas tibi generose obvertunt. Impossibile est,
 & si *darentur lusus*, his annumerari posse nostra fossilia, *tot scierur*,
 & quæ & *internam* & *externam* structuram, aliasque proprietates *ex-
 actissimè* referant.

§. XLI.

Pro origine ac naturâ corallinâ non leve argumentum, quamvis
 extrinsecum, est, quod nostra corallia *fossilia* (22) *pro diversorio* (22)
agnoscant strata super strata materici mari propria, fluctuatim superin-
verte. Sed de his fusius cap. VII. agam.

§. XLII.

Ejusdem valoris argumentum extrinsecum est, (23) reperiri coral-
 lia *fossilia inter fossilia originis marine sociata*, idem experta *factum* di-
 luvianum. Non unum vel alterum, sed quamplurima marina admixta
 sunt. *Non incertæ dubiæque fidei*, sed *veræ ac genuina* marina, *flippis*
 ac tonforibus nota & *verè* ab experientissimis Physicis *pro veris agnita*.
 Tot species conchyliorum, murices, turbines, ostrea, Antalia, Nautili,
 Echini marini, articuli stellarum marinarum, dentes lamiarum, man-
 dibulæ, vertebrae, scapulae aliaque ossa crocodili marini. Dubitas?
 Ad manus sunt, & *conspectui tuo prostabunt*. Credas, Lector inge-
 nue, conchyilia ex arenofodinis, ubi & corallia sunt deprompta,
 monstravi Ludionibus, etiam pertinacioribus. Viderunt. Ilico
 pro veris agnoverunt. Mirati sunt. Vix tamen crediderunt ex
 arenofodinis, quin potius ex ipsissimo mari esse. Tandem moniti de
 veritate, imo ipsi accedentes sedem horum submersorum, ac eruentes

talia manu propriâ, utrâque manu herbam proregerunt. Adeo claruit tot fossilium origo ac natura, ex structura s. caractere ferè indelebili.

§. XLIII.

(24) Superpondii loco esso, (24) reperiri quoque marina ut videntur, vegetabilia, *plurè incognita*, quæ in terrestria referri recusant. Tab. III. fig. 8. 9. 10. Conf. Cap. III. §. 48. 49.

Cap. VI.

De origine ac naturâ lapidis cornei corallinâ.

§. I.

Priusquam hoc caput aggrediar, meam ignorantiam, quâ tenebar / antea, confiteri cogor, non equidem invitus, ne videar invidus.

§. II.

Cum primum & hos lapides manu menteque movebam, mirabar *frustalim omnes* inveniri, etiam in stratis *nunquam adaperis vel disruptis*. Structura enim docebat, illos olim fuisse corpora *solida*. Sed quale totum? cujus originis? soli vel soli? hariolari non poteram. Per aliquod tempus plus quam in bivio hærebam. *Tandem truncus* Tab. IV. fig. 5. delineatus, post *alter* Tab. IV. fig. 7. ad manus perveniebant. Augurabar subito *analogon quodpiam* corallii. Meditationibus *posterioribus* confirmabar. Paulo post, me ad conchyliâ, Entalia, Glossopetras sic dictas, &c. attento, sese exponebat Pyrites s. lapis *corneus concavus*, fig. 1. Tab. IV. designatus, cui, ut mihi videbatur, pulvis calcarius defluebat. Abjiciebam primùm, tanquam rem nullius precii & æstimii. Verùm reminiscendo, vidisse me *præminentias quasdam*, ilico repetebam. Purgabam adhalando. Visûs debilitati succurrebam armaturâ. Corallia *delicatiores* (flores corallinos dixerim) *ramosa gyrata, punctata, reticulata, foliacea*, non unius speciei inveniebam mirabundus. His probe pensitatis non potui non in lectâ perseverare sententiâ. Colligebam plura,

con-

conferebam inter se & cum marinis. Idem docebant. Nunc audeo asserere. *Hanc Pyrite speciem s. lapidem corneum nihil aliud esse, quam corallion antediluvianum.*

§. III.

In spem adducor, etiam Lectorem admissis rationibus sequentibus in hanc quoque sententiam abiturum esse.

§. IV.

Nimis copiosus fui cap. V. in collatione coralliorum fossilium cum marinis in genere. Nec tamen facti me pœnitet. Hôc enim capite, sine obscuritate me breviorum esse licet, cum illa, quæ dixi antea, Lectoris animum *preparaverint, ut eò citius percipiat, quæ de lapidis cornei origine ac naturâ* sum disserturus.

§. V.

Ante omnia pensitanda est *structura*, tum *externa*, tum *interna*, reperiunda in lapide corneo *non aliter*, ac in corallion *marinis*.

En ! truncum. Tab. IV. fig. 5. 6.

Ramos, Tab. IV. fig. 1. 2. 46. Tab. V. fig. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15.

Ramos truncatos. Tab. IV. fig. 8. Tab. V. fig. 8. 9. 10. &c.

Crustam albidam. Tab. IV. fig. 5. 7.

Cavitatem in præruptis ramis calcariam. Tab. IV. fig. 5.

Residentia corallia in lapide corneo, *tanquam matrice.* Tabulæ IV. fig. 1. 2. 3. 4. 20. 21. Tab. V. fig. 8 - 15.

§. VI.

Videmus corallia

Placenti-formia ac reticulata. Tab. IV. fig. 3. 9. Tab. V. fig. 15.

Fruticiformia. Tab. IV. fig. 1. 4. 6.

Globosa. Tab. IV. fig. 8. Dum hæc transfero, adfertur frustum lapidis cornei, in quo globulum *spongiosum, sublustrem* vel quodammodo diaphanum conspicio.

§. VII.

Dantur

Ramuli punctati, Tab. IV. fig. 4. Tab. V. fig. 9. 12. 13. 16.

Porosi. Tab. IV. fig. 2. 3. &c. Tab. V. fig. 14. 15. &c.

Striati. Tab. IV. fig. 7. Tab. V. fig. 8. 10. 11.

Gyrati. Tab. V. fig. 12. 14. 15.

Imo nihil desiderari potest in *marinis*, quod lapis corneus non exhibeat.

§. VII.

Audivimus Cap. II. §. 14. num. 5. Corallia marina in calcem abire. Sanè & hæc affectio *eadem* reperitur in lapide corneo, quamvis durissimo. Conf. §. 2. hujus capituli. & §. 25. capituli IV.

§. IX.

Gravissimum argumentum pro origine ac naturâ corallinâ est *mollities originalis*. Mollia primitus esse omnia corallia marina demonstravimus cap. II. §. 22. Hanc quoque lapidis cornei mollitiem, facillimè probabimus. *Circumvîsita* enim sunt lapide corneo, olim molli, *animalia marina*, illorumque *exuvia infarcita quasi, eoque repleta* conspiciuntur.

§. X.

Echini marini (pro statu præsentè, *Echinite* dicti) *reperiuntur in lapide corneo.* Tab. IV. fig. 15. Tab. V. fig. 1.

Reperiuntur *aculei echinini* in illo. Tab. IV. fig. 6.

Reperiuntur *impressione exuviarum echininarum.* Tab. IV. fig. 10-14. 17. Tab. V. fig. 4-7.

Reperiuntur *impressione concharum marinarum.* Tabulæ IV. fig. 18. Tab. V. fig. 22.

Reperiuntur *impressione articularum stelle maris* in hoc lapide. Tab. IV. fig. 19. Tab. V. fig. 18.

Quid? quod etiam *Belemnites*, sine dubio particula animalis cujusdam marini, *reperiatur.* Tab. IV. fig. 19.

Ut & *impressione lapidis judaici.* Tab. V. fig. 20.

Hæc omnia lapidem hunc corneum *intrare vel in illo generari minime potuerunt.* Certo ergo certius est, animalia hæc, vel potius illorum reliquias corallio hoc *crecscibili seu propullulante cooperatas & præclusas* fuisse.

§. XI.

Audivimus quoque cap. II. § 4. *maris fossam seu domicilium stratis corallinis tanquam pavimento undiquaque obductum, imò strata super strata superimpositæ esse.* Inde quoque constat in illâ catastrophe stupendâ Erebum s. Abyssum non tantum *concredita evomuisse*, sed etiam ipsa hæc *pavimenta* ingentia, densissima ac latissima, maximam partem, dissiuuisse, *simulque in superficiem terræ* translocata fuisse. Nemo ergo mirabitur, cum fragmenta lapidis cornei *majora*, minora, in superficie terræ longe lateque disseminata, sed etiam *intra terram in stratis Angliæ ac Westphaliæ cretaceis ac argillaceis integri ferè parietes* inveniuntur.

§. XII.

Nec levioris ponderis argumentum est pro *origine marini, comitatus marinus.* In nostris enim arenosodinis lapis noster mille *marinis*, conchyliis rarioribus, antaliis, Asteriis, Belemnitis, Lapidibus judaicis &c. stipatus conspicitur. Noscitur ergo *ex socio*, ino ex se ipso originis marini ac naturæ corallinæ esse. Hæc sufficiant.

Cap. VII.

De sede seu loco deprehensionis coralliorum fossilium.

§. I.

Caput insequens, de *viâ ac vi*, quâ corallia nostra in has regiones mediterraneas ac montosâs pervenerint, nos movet, ut de *sede ac loco deprehensionis prius ac curatius* differamus. Hoc enim methodus *naturæ* requirit.

§. II.

Corallia nostra, maximam partem, sunt vel *Silesiaca*, vel *Querfurtensia*, vel *Lipfensia*. De aliis enim non tenebor rationem reddere. Nihil enim sum asserturus, nisi quod ego, vel *autopses* viderim, vel *side dignis* relationibus confirmari possit. A Lipfensibus exordiar.

§. III.

§. III.

Ager *Lipsiensis* fere planus ac diversis fluviis, Gisela, Elestro ac Bahrâ interfectus. Nec tamen *collibus* amœnis destitutus, qui *extravasationes prædictorum fluviorum rideant*. Ipsa agri superficies *areosa* magis, quam limosa est, nisi in locis pressioribus. De hoc tractu consului Dn. *Mylium*, qui sequentibus me informavit: Der Ort, wo die Corallen (conf. supra cap. III. §. 9.) gefunden worden, ist allzu hoch gelegen, also, daß ihn Special-Fluten nicht übersteigen können. Und wo dergleichen sich ja ereignet hätten, müste man solches nicht der Meisse, Elster und Bahra, sondern der Mulda und Elbe zuschreiben. Allein diese sind sehr weit von Leipzig entlegen, würden auch schwerlich Corallen, Asterien und andere Marina mit sich geführet haben. Vielmehr ist vermuthlich, daß etwa vor der Sündflut hierum eine See, auch diese Pflanze bewohnt gewesen, weil man bey Ausföhrung der Keller, in dieser Stadt, dann und wann 5. bis 6. Lachtern tieff Säume in Sand-Bäncken angetroffen. Ja, als man die Börse aufgebauet, hat man im Grunde eine unverweckte grüne Artischocfe angetroffen, welche auch noch auf E. Hoch, Edl. Raths der Stadt Leipzig Bibliothec gezeigt wird.

§. IV.

Arenosodinam Lipsiensem ipse adii, quæ sanè ex *illuviebus particularibus ortum minimè traxit*, ut autopsia docet. Mire variat *stratis supra strata fluctuatim sibi invicem superimpositis*.

§. V.

Dum hunc agrum cogito, recordor illorum, quæ Dn. *Ramazza ni ex Diario Italico D. Montfaucon de situ Mutinensi* refert. A soli superficie, *inquit*, usque ad pedes quatuordecim circiter non nisi cæmenta & *antique urbis vestigia* apparent, in tali enim profunditate *viarum* strata ex siliceo lapide, *artificum tabernæ*, fundamenta *edium* & opera *ressalata* passim observantur. In quo certe admirari subit, quomodo ad tantam *altitudinem solum excreverit*? Quod, profectò, in id referri

ri nequit, quod urbs ista pluries funditus eversa fuerit, & postea super proprias ruinas restaurata, editiorem situm acquisiverit, eandem enim planitiem & equalitatem præferunt circumstantes agri, imo urbs ipsa iisdem aliquando pressior apparet. Post cæmenta ac rudera, terra se prodat satis solida & compacta, ut terram virginiam quis crederet, & non multo post nigra & paludosa visitur, palustri arundine referta. Memini me in uno ex his puteis ad pedum 24. profunditatem culmen frumentaceum adhuc integrum observasse, ac in altero in profunditate pedum 26. inventum coryletum cum suis nucibus adhuc incorruptis, sic alternatim ad sex pedes varia observatur foli mutatio, modo albi, modo nigri cum variarum arborum ramis ac foliis, quasi lamellis ac foliis superinductis, donec ad planum cretaceum deveniatur, quod in profunditate pedum 28. primò conspicitur. Hoc, ubi operarii attigerint, jam securi, ne amplius ab ullo aquæ affluxu perturbentur, fossionem summam cum facilitate ad imum usque prosequuntur. Hujus strati cretacei moles XI. fere pedes ac identidem multis cochlearum testis referta: illius ergo finis est in profunditate pedum 39. Postmodum stratum aliud palustre duorum pedum circiter apparet, ex juncis, plantarum foliis ac ramis congestum. Ablato à fossoribus hoc palustri strato, stratum aliud cretaceum ejusdem ferè molis, ac superius, sese offert, cujus terminus est in profunditate pedum 52. quo strato effosso, rursus stratum aliud paludosum priori haud dissimile visitur, quo semoto, denuo aliud stratum cretaceum ejusdem naturæ, ac superiora, sed minoris molis ac crassitiei, quam reliqua duo, & superincumbit alteri strato palustri, quod tandem desinit in ultimum illud planum, in quo terebra desigitur, quod plane molle est atque arenosum, multaque glarâ minutâ permixtum ac marinis quisquiliis aliquando refertum; hujusmodi autem stratificatio, his intervallis, tum benè distincta in omnibus puteis, tum intra urbis pomæria, quam in suburbanis locis, constanti ordine ac lege observatur. Cum sæpissimè in magnos plantarum truncos sodiando incidant, ut non rarò mihi videre contingit; hinc est, quod interdum non exigui laboris puteariis sit ipsa terrebratio, quotiescumque in hujus-

modi truncos terebra impingat ; Argumentum evidens , solum illud aliquando aëri fuisse expositum ; nunquam tamen arborum truncos in stratis cretaceis observare contigit , sed in palustribus tantum &c. Referente Dn. Camerario , Med. Profess. Tubing. & Archiatro in Dissert. physico-med. p. 292.

§. VI.

His crudimur non tantum ex inundationibus particularibus strata extitisse , sed etiam primitus è catholico illo diluvio. Quis enim non videt infima strata quisquiliis marinis referta ad diluvium referri debere. Ita quoque comparatum esse cum agro Lipsiensi , Dubiensi , Meuselvicensi & aliis Misnicis ac Thuringiacis , planioribus ac pressioribus , autumo.

§. VII.

Verum enim verò ager Quersfurtensis longè aliter sese habet , editior est , nullisque fluvii irriguus. Sicit & nullà alià , nisi pluviam aquam reficitur. Rivulus , Woyda dictus , interdum vix movendis molendinis sufficit. Præminent strata , quibus asservantur marina nostra , pedibus 40 - 100. Onestro fluvio circiter 300. Salæ 400. His quamvis largissimè effusis tanta tamen extravasatio minimè metuenda , quæ à litoribus ad sedem coralliorum fossilium , aliorumque merè marinorum pertingere possit.

§. IIX.

Strata ipsa mire alternant & variant materiebus. Testis sit lapidicina Esperstadiensis , milliare distans à Quersfurt. Perpendiculariter prostat autopsiæ. Primo aspectu , imo fugitivo apprehendimus , ex sedimento turbidi cujusdam fluidi strata illius traxisse origines. Domata superficies nunc ager est , (Garten = Erde oder brauchbar Land) cui à Wandalis s. Venedis , aliisque populis urne sepulcrales olim sunt concreditæ , quæ nunc Lapidicidis sese ultro exponunt. Superius stratum limosum est , Lettenf Leim , ac 10 - 18. ped. densum. Sub hoc marga subfuscula lineam continuam , semipedalis densitatis , conspicitur. Medicam esse hanc margam , asseruit beatus Christianus Wolfius , Medic. Doctor ac Practicus Lipsiensis. Profundiora strata materiam alterant atque glare-

glaream ac saburrâ, arenâ variâ variant. Sub his stratum calcarium deprehenditur, *cementosum magis*, quam solidum. Tandem stratum *fissile*, propius ad Pseudo-marmor, vel Alabastritem subcœruleum accedens, & *in illo ossa animalium marinorum, in specie crocodili marini* reperiuntur. Confer, si libet, nostros diluvii testes, §. 131 - 135.

§. IX.

In eodem tractu versus Septentrionem non procul ab oppidulo: *Scrapplau* Comitatus Mansfeldensis, ad Quercetulum quodpiam, varia depromitur *arena*, quâ postea Pseudo-marmor s. Alabastrites lævigatur. Strata hæc *arenosa ac montana ad modum fluctuum sibi indicem incumbunt.* Longè latèque diffunduntur quamvis *fissuris montium*, vallibus, fluviolo Woyda, intercipiuntur. Observavi versus orientem prope *Deutschen Thal*: versus meridiem prope *Klein-Eichstädt*: versus occasum prope *Leimbach und Gatterstädt*: versus Meridiem Occasum ac Septentrionem hæc strata Conchyliis variis intermixta reperiri.

§. X.

Miraberis, Lector curiose, *varietatem marinorum* repertorum in præfatâ arenofodinâ. Elargitur hæc Conchyliæ lævia, striata, gyrata, echinata, gryphata, dentata, serrata: *Murices, Turbines, Neritas, Entalia, Glossopetras, Lapidés judaicos, Belemnites, Alveolos, Echinitas, Asterias, Caryophyllos marinos, Oculos cancerorum*, imo diversissima alia marina *affabrè characterisata*, nec tamen omnia Physicis *satis cognita*. His intersunt *Hammitæ, Rogens Etaine* s. Ovaria piscium petrificata, quæ ad *centrum* usque lævigata *crustam, albumen ac vitellum* oculis exponunt. Quædam ovula magnitudinem granuli *papaverini* vix excedunt, tamen hæc omnia, *crusta scilicet, albumen ac vitellum* oculo armato prostant. Ex hæc arenofodinâ, *maximam* partem, depromta sunt *corallia nostra*, unâ cum *lapidibus cornuis*, ut & illud incognitum Tab. III. fig. 5. aliaque quamplurima.

§. XI.

Strata *Kuckunburgenſia*, nobis viciniore, ferè 100. pedes à valle verſus aërem aſſurgunt. Et hæc *variant materiã* ac materiæ affectionibus. *Saxoſa quidem ſunt omnia*, partim fragibilia, partim marmoreæ duritie. Continent *Nautilitas diverſarum* ſpecierum, *Conchitas* æves ac ſtriatos, oblongos ac ſubrotundos, *Aſterias*, interdum quoque *Dentes*, imprimis *curvos pernigros ac ſtriatos*, &c.

§. XII.

Weidenbach haud ita procul a *Kuckenburg* ac *Querfurt*, ad viam *Mœrsburgenſem* ac *Lipſienſem* e ſtratis petricoſis, paucã terrã inveſtitis (conchylia ſtriatã elegantiffima, *Aſterias* elargitur, numero innumero. Dn. *Jac. Leupold Matbem. Lipſienſis*, primus obſervavit, primusque ſcripto publico illustravit Dn. *Gotthelb Fridric. Mylius*, in *Memorabilibus Sax. ſubterr. Part. I. Relat. IX. p. 65.* ubi multa ſimul ac erudita Lector inveniet, quæ ſtudio lithographico inſerviunt. Illorum inſtinctu & me poſtea, horis ſubiſſimis huic applicui ſtudio.

§. XIII.

Verſus *Libanorum*, *Eud. Oſten*, in agris eminentioribus colliguntur lapides cornei, *rarioſis* ſæpe commatis. Verſus Auſtrum in ſtratis calcariis non ita procul à *Vizenburg* ac *Nebrã* *Conchitæ* ac *Turbinatæ*: Verſus *Notolybium*, *Sud-Welt*, conchylia delicatiora ex arenofodinis, in omnibus conſimilia *Scraplaviensibus*, eruuntur. Verſus *Favonium* *Wett-Wind*, in ſuperiori ſtrato arenolo prope *Gatterſtad* eadem conchylia, ſed raro inveniuntur. Ante tres annos circiter Dn. *D. Ioh. Georg Engeliſchall. Phyſicus Querf. ac Chymicus* experient. lutræ maxillam ibidem acquiſivit, donoque mihi conceſſit. In inferioribus ſtratis *Gatterſtadensibus* faxi arenofi flavidi *Nautilitæ*, *Turbinatæ* aliæque marina eruuntur, nec minus verſus aquilonem, *Nord-Wett*, ad pagum *Farrnſtãdt* eadem in iisdem ſtratis. Nec ſilentio involvam, ante quatuor, & quod excurrit, annos, *totum uri ſkeleton*, ut ex *cornubus* videre licuit, è fiſſurã montis cujuſdam, *Wafferſchlufft*, fuiſſe extractum à ruſtico. *Dimidiam cornu partem & hodiè aſſervo.*

§. XIV.

§. XIV.

Urbi nunc appropinquemus. Ad *castellum* versus Notolybium, *Eud: West*, ac *Favonium*, *West: Wind*, stratum *superius* inferuit operariis calcariis, continens *conchitas leviter striatos*, interdum quoque *offia*. Sub hoc strato latet *arenosum, sed firmissimum coebilitis ac conchyliis undiquaque refertum*. Hi & alii non raro sunt *exesi*, & ut ochra prodit, succo martiati. Hæc inter inveniuntur *incognita* Tab. III. f. 8. 9. 10. *Asteræ* innumeræ. Interdum *Nautilia* ac *Iechthospondili*, interdum quoque *Lichobiblia*. Conf. Diluvii testes p. 162.

§. XV.

Intremus tandem *ipsam urbem*, isti superstructam *strato calcario*. Hoc *declive* est, versus Cæciam, *Nord: Ost*, pertendit, & prope *Esperstedt*, uti supra memoratum, in *imis* desinit. Hoc & alia *intra urbem* strata, ut putearii nos docent, *alternant materiebus, per modum turbæ fluidi superinvectis, nunc induratis*. Strata superiora ansam dederunt concinnandi tractatulum: *Rudera diluvii testes*, quem, si placet, adeat Lector, imprimis Tab. XXIII, num. 4. 5. Tab. X, num. 2-5. Tab. XXVI.

§. XVI.

Ex his elucescit *totam regionem Quersfurtensem ac vicinam, altissimam quamvis, ex sedimento turbidæ fluidi ortam*, continentem quoque *coralia nostra* fossilia.

§. XVII.

Ad strata *Masselensia* principatus *Olfenfis* in *Silesiâ* quod attinet, ore alieno, sed *fac dignissimo* eloquar. Plurimum - Rev. Dn. *Lionb David Herrmann*, Past apud Massel prim. Vir & animo ac manu tolers, perlectis diluvii testibus ita testatur autoptes: Ich freue mich, daß ich bey meinem besitzenden Vorrath von eben dergleichen Rudern eine solche angenehme und vergnügliche Nachricht bekommen, durch welche ich gleichfals die Ueberbleibsel, Zeichen und Zeugen der Sünd-Flut meines Orts nützlich betrachtet. So viel nach diser methode eine genauere Inquisition in Wassergraben es

quâ corallia fossilia aliaque marina, olim submersa, Dn. *Herrmann Lynceis* (collegit oculis) angesetzt habe, wird das Masselische Gebiet mit dem Quersfurtischen eines seyn. Gluten sind auch hier zu vermuthen. Strata, Erd-Schlamm = Leim- und Stein = Bäncke vorhanden. Schnecken und Muscheln mit ihren Egen (unâ cum ovariis) nebst abwechselnden Gestalten sind in unbesehrlicher Menge, groß und klein zu sehen, &c. Mafselograph. Part. II. c. VI. §. 5. p. 205. sq. *Eadem ergo strata diluviana ultra agnoscit autor eruditissimus.*

§. XIII.

Idem testatur Vir acerrimi iudicii, Dn. D. *Georg. Anton. Volckmann*, Medicus Lignicensis experientissimus diversis ad me datis literis. Confer Cap. II. §. 31.

§. XIX.

Quemadmodum autem nostra marina fossilia in aliis quoque mundi partibus reperiuntur, nemo me ambagum accuset, hoc addentem: Dn. *Woodwardum Anglum* in Geographiâ physica tellari per universum mundum eandem ferè stratificationem inveniri: Et quamvis Dn. D. *Camerarius*, Medicinæ Prof. Tubing. Ordin. & Archiat. Würtenb. Dissertat. epist. XVI. p. 280. sqq. circa hoc assertum Woodwardianum, non sine fundamento, *quædam moneat*, hanc tamen animadversionem *non ἀπλῶς, sed κατὰ τὴν* admittendam esse, puto. Tyrannis enim Diluvii *aliam*, quam stratificationem *sedatam* & ubivis *æqualem* credamus invadit. Confer cap. sequ. §. Multa de his stratis *erudita* commentatus est Maxime - Rev. Dn. D. *Ioh. Wilh. Beyer*, in Altdorsinâ Theologia Prof. celeberr. *id hoc studio diluviano præstans apud Germanos, quod Dn. Ioh. Rajus ac Dn. Woodward in Angliâ, in Helvetiâ verò D. Ioh. Iac. Scheuchzer præstiterunt.*

Beyer. in eruditissimâ dissert. de monumentis dilavii §. 1. p. 3.

§. XX.

Unicum adhuc adjiciam: Medicum quendam, è *Persylvaniâ* *retucem*, sancte nuper testatum fuisse *idem de stratis Americanis*, ossa quo-

quoque & arbores continentibus. Non aliter quoque comparata strata regionum *Asie Malabarenſiam* eſſe conſirmant reliquia diluviana in illis repertiunde. Non ita pridem Dn. Miſſionarii Danici ex Tranquebar varios paguros tranſmiſerunt , quorum unum muſcolo meo conceſſit orphanotrophium Hallenſe , planè eundem , ſi quantitatem exceperis , cum Paguro Amboynico petreſfacto Rumphii. Theſaur. imag. piſc. cochlear. &c. Tab. LX. num. 3.

§. XXI.

Neque hoc reticendum , quod nobiliſſimus ac politiſſimus Dn. Mich. Reinbold Roſnus , Mündenſis Hanoveranus , me non ita pridem peramanter ſalutans , de *Stratis Haſſiacis tractûs Teutenſis* , non procul a *Caſſillis* , autoptes commemoravit. Superficies montôſa ac limoſa eſt ſuperveſtiens ſtratum petricoſum albidum conchyliis contuſis ac laceris reſertum. Subhòc arena ſlavida reperitur , compluria conchyliã , aliãque marina , etiam cruſtacea , in ſpecie echinos marinos delicatiores , dentes Carchariæ ſeu Lamie , vulgò Gloſſopetras , nec non *Corallia ſubruba* exhibens , contegensque ſimul ex eodem eluvionis fato aliud ſtratum ſabuloſum conchyliis diverſæ magnitudinis commixtum. Infra hoc , in ſaxo martiali , vulgò *Braunſtein* , echini marini aliãque marina , tandem idem ſaxum , ſed ſolidius ac ſine marinis , inveniuntur.

§. XXII.

Ex his omnibus conſtat , coralliorum noſtrorum , imò aliorum fati hujus ſociorum , locum deprehenſionis *non eſſe terram creatam primam , paradifiacam ſ. virgineam , ſed ex ſedimento fluidi turbidi ortam , diſruptam , ac peſſundatam.*

Cap. IIX.

De viâ ac vi , quâ pervenerunt corallia hæc foſſilia in noſtras regiones ab oceano remotiſſimas ac montôſas.

§. I.

Via ac vis , quâ pervenerunt corallia in noſtras regiones , precedentibus capitibus fatis ſuperque indicata eſt , diluvium nempe quoddam catholicum ea huc detuliſſe.

§. II.

§. II.

Verum contra *negantes*, *neccssitas* urget, ut *solidis rationibus demonstretur*, hanc viam esse & *veram* & *unicam*. Vix est credibile, quam larga sit *Scepticorum* leges, qui *ridendo* horrent hæc *sat conspicua* cataclysmi *catbolici effecta*, *Tros Rutulus*, imò qui *fidem* dedere *S. Scripturis*. Vereatur enim, ne admissio hoc diluvio divinitus immisso, *infirmul* iustitiam vindicem, in scepticismum aliquando animadvertentem, confiteri teneantur. Quos ad vivum delineavit Petrus, II. Ep. cap. III, 3-7. Ast enim, ne Moyssi vel sibi contradicere videantur, *mirè* & *mentem* & *mentum contorquent*. Maxima pars *Deum*, *naturæ Directorem*, pro *Ludione magis*, quam *iudice antediluvianorum ante diluvianorum* Scepticorum audacissime habent. Math, XXIV, 37. sqq. Sed his & aliis crasioribus I. capite satis responsum.

§. III.

Quidam opinantur, *tertiâ* creationis die, cum separasset Conditor fluidum à solido, *remansisse* conchyliam aliaque marina, imo consequenter terrestria, *in sedimento terræ* nunc coagulato & partim petrifaculo. Verum *Moyfes*, quem, deserto foro physico, Patronum causæ accersunt, *illos deserit*. Tacet enim non tantum *remansorem* illam, sed etiam aperte testatur: *Quartâ demum* die animalia marina: *Sextâ verò* terrestria fuisse creata. Qui ergo fieri possit, *submergi prius tertîâ die, quam existere quartâ & sextâ?* Quid? Quod assertores insuper alios persuadere conantur, *homines*, *ante Adamum* ab optimo creatore productos, & abirato, *sine culpa*, in incunabulis suffocatos & consepultos fuisse. Sceletum enim humana reperiri inter fossilia experientia fusc docet, & recenset Excell. Dn. D. *Iob. Wilb. Beyer* in Dissert. *de fossilibus diluvii universi monumentis*, p. II. sqq.

§. IV.

Alii & quidem *subtiliores*, *post principia* stant. Ajunt, negant. Confitentur submersorum naturam, vel animale vel vegetabile, sed *submersorem ipsam* ex inundatione *insciantur*. Hem! ut desudant, ne hypothese diluvianæ subscribere cogantur. *Mira obvertunt miri.*

miri. Casus varios fingunt. Gurgites, terræ motus, migrationes & terræ & maris, & quid non? somniant & concionantur.

§. V.

Subtilissimi verò Scepticorum, visis ex sedimento turbidi fluidi ortis stratis, consentitur quidem eluviones, sed *particulares*, Ogygis, Deucalionis, Ægyptiacam, Chinensem, Mexicanam, Cymbricam, &c. Audiantus omnes.

§. VI.

Quidam millorum hæc corallia, aliaque marina *humanâ forsan manu allata, posteaque abjecta vel defossa esse perhibent*. Ast funum vendunt (1) Tot corallia (2) tot specierum (3) per omnem mundum quasi fata (4) stratis saxosis infarcita (5) ab hominibus, qui nunquam mare pefreginum: vel accolis maris, qui nunquam hæc regiones accesserunt, deportata & (6) consulpta esse, quis credat?

§. VII.

Alii autumant, *terræ motu hæc marina loco mota*. Neque hi motus nos movent, ut diluvium universale negemus. Reperiuntur enim nostra corallia (1) per tot regiones distitas (2) in stratis continuis ac parallelis (3) nunquam disruptis vel fissis (4) nulloque motu, ne tremore quidem, tactis, (5) à mari natali quàm longissimè remotis. Judæus ergo Apella credat, motuum effectus ita esse comparatos, ut (6) nimirum in lineâ *parallelâ ordinent, locent, & solis marinis marina, secretis & abactis alienis, jungant*, imò (7) ex imâ abyssô rapiant ac trajiciant.

§. IIX.

Miri sunt quoque, qui *ascensum marinorum per gurgites subterraneos* meditantur. Ita enim cructata esse planè impossibile est. Gurgites enim (1) tanti effectus non sunt. In speluncas quidem se interdum exonerant, non in montana, ad aërem, neque (2) intra strata saxosa, durissima ac contigua: (3) in lineâ horizontali (4) per omnem mundum &c.

§. IX.

Nec desunt augurantes, inde deduci posse, quod *maria non rarò situm mutant locaque possessa relinquunt, aliaque occupent*. Verum & hoc augurium fallit. Fateor equidem, has mutationes accidere *locis maritimis*,

timis, Græciæ, Italiæ, Angliæ, Galliæ, Belgio, Sveciæ, Norvvegiæ &c. Nec diffiteor in iplo oceano *novas sepe exurgere insulas, montes &c.* nec invitus concedo, maria absorbere littora & exspuere raptas terras in alia vicina loca, &c. Nemo tamen me adducet, ut credam, *talem mutationem unquam passos fuisse nostros* tractus (1) altissimos, (2) ab oceano remotissimos, (3) saxosos. Fræta ac promontoria *petricosa* vident insultus aquarum tyrannicos, nec cedunt. Qui ergo hæc mutatio marina his locis, v. g. *montosis, Gif-busano, Enzolio, Finicis Turingiæ, Thuringische Ost-Gebürge, Finne, Fenne genant*, in saxum firmissimum consolidatis accidere potuisset? Quid dicam de Riphæis?

§. X.

Aries quoque arenosus est, quo nostram sententiam destruerè satagunt illi, qui de *corallis nostris fossilibus in specie* perhibent, *saxea esse i-dolis, & non secus, ac in saxis marinis pelagiis produci posse.* Non enim habent, quod volunt. (1) Nullibi conspiciuntur affixa lapidi, quin potius, (2) in arenâ (3) *inter conchyliâ nunquam in stratis subterrestribus oriunda*, quibuscum corallia nostra *idem f. tum diluvianum* experta sunt.

§. XI.

In regiam magis inclinant ac tendunt dissentientes, qui *inundationibus transsecta quidem credunt, sed particularibus*, ut §. 4. audivimus. Ita est, *perfectò, ut dicunt, nimirum per eluvionem esse transportata.* Reperiuntur enim

- (1) in stratis *materiei marinae, glareosis, saburrosis.*
- (2) In stratis, ut autopsia docet, *ex sedimento fluidi turbidi exortis.*
- (3) in stratis, ad modum aquarum, *fluctuatim sibi in vicem superimpositis.*
- (4) Fossilia ipsa, cum creaturis *marinis* sunt annumeranda, ut character animalis ac vegetabilis abunde docet.
- (5) Hæc fossilia, *olim pelagia, non supra-terrestres* creaturæ, sed marinæ: non indigenæ, sed peregrinæ, in peregrina loca comitantur;
- (6) Marinæ tot generum ac specierum. Conf. *Rajum, Luidium, Woodvardum, Schuchzerum I. J. Beyerum, Mylium, Herrmannum & alios.*
- (7) Nullum aliud transportationis medium excogitari potest quam eluvio.

§. XII.

Verùm enim verò & hi amici sententiæ inimici, *proximè* quidem à veritate *absunt*, sed *absunt*. Nulla diluvies specialis, quæcunque sit, hanc *universalem diffusionem tot marinorum* producere potuit, etiam si plures vel succedaneæ hac illâc asserantur. Loca enim eminentiora uno ore protestantur.

§. XIII.

Nihil ergo reliquum est, quam ut *diluvio* cuidam *catholico*, quo totus submersus & immutatus fit globus terraqueus, *tot mirabundos & rix credibiles effectus adscribamus*.

§. XIV.

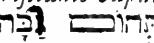
Equidem audio susurrari, totalem terræ immersionem esse *impossibilem*. Sed his, puto, satislecerunt ingeniosissimus *Burnetius*, *Constantinus Groot*, *Woodwardus* & alii. Conferantur, si ad palatum, *Rudera* nostra, diluvii testes §. 36. sqq. Certè non *teneremur*, *possibilitatem cataclysmi catholici demonstrare, cum rerum testimonia, strata fluctuosa, & in his marina adsint*. Nugentur, qui *viso vulnere, ruinâ ædium, cadavere, deposcunt demonstrationem possibilitatis*.

§. XV.

Sanè *gentiles* cordatiores hoc diluvium *magis ex habitu terre* agnoverunt, quam ex ore Patrum didicerunt. *Indus & Afer* una cum remotissimis *Americæ nationibus* idem confitentur ac profitentur.

Groot, de relig. Christian. cap. V. *Stillingsfoot* orig. sac. lib. III. cap. IV. §. 8. *Woodwardi* Geograph. phys. p. 173. *Rudera diluvii test.* §. 22. p. 14.

§. XVI.

Quid? Quod *Moyfes*, testis Christianorum gravissimus *idem* afferat, à *dubiis Christianis vapulans*. Ita inquit divinus Historicus: Rupti sunt fontes voraginis s. *abyssi magnæ*, aquarum scilicet sub crustâ terræ. Et cataractæ cœli sunt apertæ & fuit pluvia

super terram quadraginta dies & quadraginta noctes. Et invaluerunt aquæ & se multiplicaverunt valde super terram. - Et aquæ invaluerunt *valde valde* super terram & cooperti sunt omnes montes excelsi, qui sub cælo. Quindecim cubitis invaluerunt aquæ & operti sunt montes &c.

§. XVII.

Quem cataclysmum *catholicum* unâ cum effectibus *ὡς ἐν συνόψει* sed *sufficientissimè* descripsit Magnif. D. Georg. Wolfgang Wedelius, Senior, sed *juvenescens*, nostrorum Medicorum non pater, sed *avus* ter venerandus, Academia Jenensis stella *primæ* magnitudinis.

Exercit. I. medico-philolog. sacro. prof. Decad. X. Cent. I. §

§. XIX.

Communicabo hanc *cataclysmogræpnam*. Ita inquit *Wedelius*: Quod me attinet, non impossibile videtur, cadavera ejusmodi, vel ex ipsâ Affricâ, seu loco meridionali, provolvi potuisse in Europam.

Si enim concipiamus vim aquarum, sub gravioris saltem tempestatis insultum particularem, quid de universi orbis *tam diro paroxysmo* cogitabimus & poli utriusque *συππάζεα* gravissimâ.

Exhorreo, dum hæc cogito, cælum terræ indixit bellum, globus terraqueus *rotus* submersus, continuatis procellis, rugientes ventorum globi, rapidissima nimborum volumina, summa exæstuantium aquarum præcipitia, dirissimi fluidorum assultus, montium & convallium fragosi fremitus, dirissimi mugitus barathrorum, *horsum vorsum disjecta omnia*, quam non, quæso, vim exeruerint? Vix concipi illud, vix satis efferri potest, nedum describi.

Credibile est, maximas fuisse exortas reciprocationes marium. Imo ne terra quidem potuit *firmare suum solum*, quin & desuper experta fuit *succussationes* illas, *eversa, disjecta, dirupta, quassata*, neque enim verba suppetunt satis ad exprimendum & pressione illa duplicata irati ætheris & rarefactarum, ebullientium, ferocientium aquarum motus intestinos in visceribus suis in centro quasi suo passâ horridissimos, *summa imis, ima summis turbata, confusa, diruta universa*.

Cum

Cura ergo & sub miserimâ illâ turbarum facie extra suos terminos totus terrarum orbis quasi dimorus sit, cur non potuerunt submersa & in abyssum præcipitata cadavera locum occupare illum insuetum? Cur non ex damno tanto etiam commoda in hoc quædam à resurgentis divinæ gratiæ radiis exoriri, ut & ipsa hæc ossa reslentur post tot secula, velut historia viva quædam, deplorandi illius statûs reliquias? Hæc ille.

§. XIX.

Idem testatur *Magus Coringius* Jctus, vir in omni doctrinarum genere exercitissimus in aureo tractatu de antiquo Helmstadii statu, quem adeat Lector.

§. XX.

Et quid verat, audito *Medico ac Jcto*, etiam *Theologum* auctoritate pollentem, diluvianorum effectuum testem producere, testem simul physicum, nec *testimonium ejurantem*. Mihi autem temperare non potui, quin hoc fecerim propter quosdam clericos voce dictatoriâ *diffirantes lusus*, disensum verò pro crimine majestatis *cathedralis* reputantes. Ideo scutatus incedam. Ades dum *Luthere!* Sis mihi panoplia contra tuos, quâ nomen, non *sententiam*: mihi tuo, quâ *sententiam, non solum nomen*.

§. XXI.

Ita contestatur *Megalander*: *Post diluvium sunt montes, ubi antea agri* amcenâ planitie fuerunt. Ita quoque non est dubium, nunc esse fontes, ubi antea nulli fuerunt & contra. Tota enim terræ facies mutata est. Nec dubito, *Reliquias diluvii* esse, quod, ubi fodinæ metallicæ nunc sunt (arrigite aures, Ludiones!) ibi non raro reperiantur *ligna durata* in saxum. In ipsis saxis conspiciuntur formæ variæ *piscium & aliarum bestiarum*. Sic credo mare *mediterraneum ante diluvium non fuisse*, sed per diluvium ei factam viam hanc, in qua nunc consistit. Sic spaciium rubri maris, sine dubio, *ante* fuit

fecundus ager, & ut verisimile est, portio aliqua paradysi. Sic reliqui sinus, Persicus, Arabicus &c. existunt ex *reliquiis diluvii*.

Comment. in Cap. II. Genes. Tom. VI. Wittenberg. Tom. verò IX. *Alienburg.* p. 47. 3.

§. XXII.

Hæc tamen testimonia, imo ipsius Moyſis (salvo respectu, quem debeo) *paulisper* seponamus in foro hoc *merè* physico, ne circuli vitiosi me incusent Sceptici.

§. XXIII.

Certè & *sensualitas ac dictamen rectæ rationis pro catholicismo inundationis cujusdam* pugnant, quæquæ hæc sit, sive Noachica sive *alia*, cum tamen in Noachicâ omnes ferè conveniant.

§. XXIV.

- (1) Accingamus ergo nos tandem ad stabiliendum assertum. (1) *Strata per univèrsum mundum ex sedimento turbidi fluidi exorta sunt.* Per illam enim catastrophem *divinitus imperatam, ac via naturali productam*, supra-terrestria limosis ac aquosis, aquatilia terrestribus, animalia ac vegetabilia fabulone, terrâ, margâ commixta, involuta ac conspulta, quæ postmodum coaluerunt in massam unam, succoque petricoſo l. minerali repletam *in lapidem vel mineram abierunt.* Et *quamvis hæc strata variant*, tamen hæc variatio nihil aliud est, quam *fluctuatio, pressio, resurrectio stratorum, in testimonium diluvianæ tyrannidis*, de quibus fusius ac solidius in Physicâ diluvianâ, cum DEO ac die edendâ. Conf. Cap. VII. §. 5. sqq.

§. XXV.

- (2) *Per univèrsum mundum (2) in ejusmodi stratis, potissimum elatioribus reperiuntur creature supra-terrestres indigenæ & peregrinæ, mixtæ interdum marinis, imo potissimam partem marinæ, marinæ exoticæ, exoticæ ac incognitæ.* Quisnam

nam ergo audeat hanc revolutionem terræ aquosam eluviebus *particularibus* asseribere? Conquiruntur, inquit, fidelissimus ac laboriosissimus naturæ mystes *Sebeuchzerus*, in *omni terræ angulo*, magnâ diligentia horrendæ *illius catastrophes reliquie*. Integra inde formant musea non famâ duntaxat, sed *stemmate quoque ac dignitatibus illustres*, in *omni Europâ imo in ipsis Indis*, Viri. *Advo copiosa* proflat supellex, ut feligere possint *alii cochleas & conchas*: alii *pisces*, alii *plantas ac ligna*. (a) *Rumphius* in insula, *Amboyna*, quamplurima collegit diluvianæ, & ære communicavit. Tab. LVIII - LX. (b) Memini, ex illustri Viro, *Dn. ab Areman, Serenissimi Ducis Saxo-Gothini Consiliario* me, ante aliquot annos, audivisse, experientissimum Belgii Magnatem, *D. Petrum Valkenier*, Legationibus & expeditionibus gravissimis, ut & studiis exquisitissimis celeberrimum, *collegisse reliquias diluvianas omnis generis ac locorum*, quod & Vir *integerrimus Dn. D. Sebeuchzerus* in *Querelis* ac *Vindiciis piscium* contestatur. p. 24.

(a) Herbar. *diluvian.* præfat. (b) *Rumphii* Amboynische
Naritätten: Sammel.

§. XXVI.

Paguros petrificatos è regionibus *Asie Malabarensibus* advectos, supra audivimus. Ante annum, gratiâ *cujusdam Patroni*, massa arenosa in lapidem conversa conchyliis diversarum specierum undiquaque confipata meum museolum accessit, ex *intestinis Caucastruta*. Talem quoque *peregrè advectam* concessit *Dn. Augustus Carpzovius*, Jctus. Prælecturæ antehac *Quernfortensis* Præfectus meritissimus. In *o America* litat reliquias diluvianas, ut cap. VII. §. 22.

§. XXVII.

Sed revertar ad *nostras* regiones montanas *nullâ, unquam*, quod probè notandum, *nisi pluvia aquâ* irriguas. Hem! Quot & quam varia offerunt marina. Vicina *Tburingiæ* scatet diluvianis reliquiis *Atisnia & comitatus Mansfeldensi.*, conterminus, hæc undiquaque de
pro-

promunt. *Saxonia inferior, Hassia, Franconia, Bohemia, Silezia* eadem clargiuntur. Nemo, cui mens sana in corpore sano, hanc disseminationem, extravasationi marium *particulari* adjudicare audebit.

§. XXIX.

- (3) Nec leve pro universalitate diluvii argumentum esse puto (3) *tam varia genera ac species arborum, herbarum, animalium, tum terrestrium, tum aquatilium reperiri.* Non omnia fert omnis tellus ac mare. Quâ viâ ergo in nostra montana pervenerunt, quæ sibi *solum* vindicat *extrema Asia ac America*, nisi *vehiculo universali*? Noster angulus *plusquam sexaginta marinorum, maximorum* dico, *species* nobis concessit. Novæ mihi vel *soli* colligenti, & per manus potissimum *mercenarias* non raro se offerunt species. Quid, si alii hic vel alibi colligerent, *otiosiores, curiosiores ac peritiores*? Legat, qui dubitat, Lithophylacium Britannicum Luidii & numerum mirabitur. Si hæc ex inundatione *particulari* devecta fuissent, *tot ac tam varia exotica non reperirentur.*

§. XXIX.

- (4) Et quod *majoris* momenti est, (4) *in nostris regionibus eruuntur marina, non tantum peregrina, sed etiam peregrina incognita.* Probè notandum, Echinorum ac Nautilorum *species* reperiri, teste Luidio, in Angliâ, quæ *neque industria, neque audacia urinatorum, neque casu quodam* ad oculos nostros pervenire possunt. *Idem* quoque de nostris regionibus dicendum. Plus quam *viginti species nautilorum* aliorumque *conchyliorum* è nostris Lapidicinis ac arenofodinis effodiuntur, cum tamen *vix quatuor vel quinque species* marinorum hodie è mari *immediatè* depromtæ appareant. Dum hæc scribo, filius natu minor ex arenofodinâ vicinâ *rarissimum offert fossile* Tab. III. n. 7. delineatum, *idem cum illo, quod* Dn. D. Scheuchzerus ære communicavit,

nicavit, Lithograph. Helv. num. 88. & particulam *piscis Raja* fuisse autumat. *Rara* quoque marina, ut credo, *vegetabilia* Tab. III. f. 9. 10. designata: *rara* Tabulâ III. fig. 6. Vegetabilia esse, svadet structura: marina esse, comitatus omnino marinus. *Rara*, quia nemo Physicorum, quibuscum communicavi, quid & quale sit? dicere audeat. Ita quoque comparatum est cum *fossili* Tab. III. fig. 5. depicto. In stratis nostris calcariis ossa *trium specierum* animalium marinarum reperiuntur. Sed *duæ species latent* Zoologos. Tertia habetur pro *Crocodylo* marino Da. D. *Speneri*. Quamplurima insuper fossilia eleganter characterisata collegi, quæ *nostrum serè scire* transcendunt. Quoties arenosodinas frequentavi, toties sermè *aliquid novi ac insoliti vel rarioris notæ* inter marina, nota, reperi. *Hæc marina marinis, marina peregrinis, peregrina incognitis conglomerata quasi, à nulla alia quàm diluvio universali transvehi potuerunt.* Plura tamen in Physica diluvianâ, DEO juvante, edendâ enarrabo.

§. XXX.

Hæc in genere de fossilibus, olim marinis. Nunc in specie de *coralliis*. Planè impossibile est particularem, *quæque sit*, corallia, quæ *Astæ ac Americæ natales unicè debent*, (5) huc transportasse *poris-* (5)
sinum lapides corneos ponderosos. Conf. *Scheuchz. Querel*, ac *Vindic. piscium* p. 32.

§. XXXI.

Testis omni exceptione major est. (6) *altitudo loci*, quo de- (6)
prehenduntur corallia nostra aliæque marina. Non in ripis nostris ac locis pressioribus, *sed in editioribus inveniuntur, quæ nulla extravasatio aquarum particularis attingere, multo minus trans-*
scendere unquam potuit. ✱ Halâ Saxonum, ac alluente Salâ *Quer-*
furtum tria milliaria german: distat. Verùm quantum ex aquarum molendinis inservientium *decursu ac dimensionibus, Mühlgefällen*, iudico, *vix ducenta ulnas. 400. pedes sufficerent altitudini.* Dic, sodes,

quomodo mare longè pressius, quinquaginta circiter miliaria à nobis distans, imo americanum & Asiaticum, alvum exonerare & hac marina in nostrâ montana, lineâ parallelâ trahere potuerit. Ascende nostrum Küssbusinum Küsshäusser-Berg, lignum fossile duritiei adamantinæ exhibens Videbis, quatuor vel quinque Oceanos in omnem mundum insimul effusos, non sufficere culmen illius ut attingant. Curiosissimus meus conterraneus Lehmannus, Pastor olim Scheibenbergensis in Misnia refert, montosas Patriæ regiones, Erz-Gebürgischer Kreis an Böhmischen Gränzen, adeo assurgere in nubes, ut idem frigus persentiscant cum borealibus regionibus. Nec tamen, testibus metallosoforibus, caret hic tractus diluvii testibus.

(a) Quid dicam de ipsis Alpibus, quas nuper ingeniosissimus ac peritissimus Dn. D. Scheuchzerus, Professor Tigurinus in chartâ noviter inventâ accuratissimè delineavit, præviis octodecim annorum observationibus multo sudore ac impensis, ut ipse literis ad me datis concessâque hac mappa, fatetur. Obstupui steteruntque comæ, cum primùm in hanc introspexi & copiosissima concatenataque montium juga, tam stupenda ac nubes ridentis altitudinis, magis perpendi. Attamen & hæc Alpes his diluvianis reliquiis in specie corallinis non sunt destitute. Idem Dn. Scheuchzerus, adjutorii barometricis observasse, testatur, Alpes 9000 - 12000. pedibus præminere Oceano contermino.

(b) Ostende ergo viam, Sceptice, quâ inundatione speciali pervenerint corallia aliaque marina in Alpes? Idem contestatur de Riphæis Silesiæ Excell. Physicus ac Polyhistor Dn. D. Georg. Anton. Volckmann, Medicus Ligniacensis, literis ad me datis: Sowohl diejenigen, welche solche Dinge für Natur-Spiele achten, sind eines grossen Irthums zubeschuldigen, als auch die nicht glauben wollen, daß diese marina petrificta, reliquiæ Diluvii unversalis wären, sondern nur von einer particular Inundation. Sie möchten doch erweisen, wie selbige nicht nur auf unsere hohe Landschaft sondern auch

auch auf die Gebirge in der Schweiz, in America und Africa kommen? &c.

(a) Schauplatz natürlicher Merkwürdigkeiten des Meißnischen Erz-Gebürgs. p. 747. p. 759. (b) Phylicæ Part. II. p. 160.

§. XXXII.

Eti. um profunditas stratorum (7) *testatur universalitatem diluvii*, quibus conscripta hæc marina sæpe 200-500. pedum, teste Luidio, reperiuntur. Cap. VII. §. 5. de agro Mutinensi percipimus, *Sedimentum diluvianum aliis atque aliis stratis ex eluvionibus sine dubio particularibus esse obrutum ac obtectum*. Nostra fossilia sæpe ad *profunditatem* 20-100. pedum latent & quidem in stratis *parallelis ex sedimento turbidi fluidi ortis*. In Lapidicina *Esperstatiensi* prope Quers. superius stratum limosum, 20. ped. densum, sub se continet saburrosam ossibus elephantinis aliisque repletum, sub hoc sabulois reperitur aliud, calcarium, in quo ossa animalium marinorum sunt recondita, *ad ped. 40-60*. Nemo rationis compos, hosce *profundas stratificationes ac sepulcra particularibus* eluvionibus annumerabit. Eodem argumento dissentientes aggreditur Dn. D. *Volckmann*. Medic. Ligniac. iisdem ad me datis literis: Es möchten doch diejenige, so nur eine particular Inundation zulassen, nebst der Höhe, auch die fast ungläublichen Tiefen und Klüffte der Erden bedenken, darinnen diese Dinge oft in den allerhärtesten Stein vergraben seyn &c.

§. XXXIII.

Unicum adhuc addam argumentum. *Fluctuatio horum stratorum non minus* (8) *catholicissimum diluvii edocet*. Calcaria quidem strata nostra sunt continua, sed *instar fluctuum* modo pressa, nodo insurgentia ad pedes 20-60. Versus Borrhapeliorem seu Cæciam Nord-Ost, ped. 60-70. declinant. Sic quoque stratum illud celeberrimum ♂ & ♀ *dives nigrum ac fissile* Schiffern, Ichthyolithis reiertum,

ad *modum fluctuum* se habet. Versus Notolybium. *Sud: West*, in agro *Bottendorffensi* unâ cum regione quadantenus exurgit, mox *sub Onestropressus*, nostram viciniam permeans, versus Septentrionem tendit. In *comitatu Mansfeldensi* iterum, sed *fluctuatim* reperitur, als *steigend und fallend*, quin etiam versus Cæciam, *Nord: Ost*, in agro *Wettinensi*, ubi & Lithanthraces, Lithophyta ac Ichthyolithi eruuntur. His stratis *fluctuantibus* hic illic *juga montium sunt imposita*. Nemo igitur *hanc stratorum fluctuationem, colliumque impositionem pro effectu particularis inundationis* venditare præsumet.

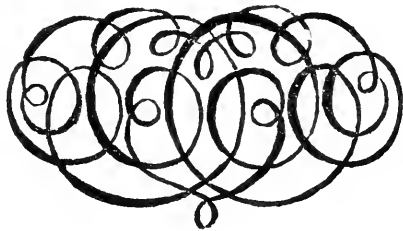
§. XXXIV.

Pluribus argumentis non indiget assertus catholicismus diluvianus. Hoc tamen silentio non præteribo. Magnif. Dn *Iob. Wilb. Beyerus*, Theologiæ Doct. ac Prof. celeb. *solidiora in tertiâ* Dissertationum diluvianarum communicaturum esse, ut promisit in *primâ*.

§. XXXV.

Sat prata. Claudendi sunt rivi & scripto huic coronis est impo-
nenda. *Experientiæ ac rationi consentanea* pro scopo posui, totus alienus à præjudiciis. An tetigerim, judicent, peritiores me; Sin minus, moncanti idem, à se quoque humani nihil alienum esse putantes. Peræque mihi erit, si meliora posteris erudiendis dedit mea hæc meditatio, *vel aliena correctior dabit*. Non applausum capto, veritatem venor. Nos etenim venantes *participabimus eam amict*.

Vale *Lectôr quisquis sis*, mihi que omnem ne denega gratiam, gratiosissimo Numini te cordicitus ~~in~~ commendanti.

INDEX.

<p>A</p> <p>A. Nimalium marinorum partes in coralliis p. 15 in lapide corneo p. 29. sq. Animalia marina, an tertia creationis die, abductis aquis, remanserint in sedimento? p. 56 Archæus, an ludat? p. 3 Asteriæ sunt articuli stellarum marinarum s. capitum Medusæ. p. 17 referuntur a quibusdam inter corallia. p. 16. Astroites originaliter corallion p. 16 Aura feminalis ex animalibus marinis, an detur? p. 7</p> <p>B. Belemnites, originis animalis. p. 2 in lapide corneo. p. 30</p> <p>C. Caucasus offert diluviana p. 63 Character externus s. structura aggregativa inservit examini fossi-</p>	<p>lium diluvianorum. p. 38 Chymia an idem præset? p. 35 Chorolithos propriè loquendo non est lusus. p. 4 Conchyliorum marinorum species quam plurimæ in agro Qverfurt. ac vicino. p. 51 Corallia in statu integro ac creato. p. 11. sqq. Corallia reperta quoq; in fluviiis p. 11 Coralliis investiuntur fundum & parietes maris. p. 11. 47 Corallia dividuntur in genus lignosum & saxosum. p. 11 Coralliorum generis lignosi recensio p. 11 saxosi recensio p. 12 Coralliorum ortus p. 13 incrementa annua. p. 11 plura reperiuntur fossilia, quam marina, quare? p. 13 fossilium recensio. p. 17</p> <p>K Corallia</p>
--	---

I N D E X.

Corallia marina ab initio mollia p.
14. consequenter fossilia s. dilu-
viana p. 46

Coralliorum fossilium nomina spe-
cifica p 16
collatio cum marinis p. 17. sqq.

Corallia continent intra se animalium
reliquias. p. 11
testas concharum. p. 15

Coralliorum fossilium origo ac na-
tura demonstratur p. 39. sq.

Coralliorum sedes p. 47
in agro Lipsiensi p. 45. Quer-
furt. p. 50. Masselensi p. 53

Corneus lapis. Vide ; Lapis.

Cornu Hammonis denominatio ad
Idolo. p. 16.

Curiosi, non curiosa desunt. p. 27
D.

Dendrites, propriè loquendo non
est lusus naturæ.

Diluvianorum fossilium historia
difficile cognitum, quare? p. 1. 2

Diluvianæ hypotheseos assertores.
p. 8. 9

Diluvium universale à nonnullis
negatur, p. 56. Horum opiniones
recensentur & examinantur. p.
56. sqq.

Diluvii catholici demonstratio p. 62

testimonia p. 55
descriptio Wedeliana p. 60

Diluvia particularia asseruntur p. 58

Diluvii universalis possibilitatem
nemo tenetur probare, cum re-
rum testimonia adsint. p. 59
E.

Echini, eorumque partes in lapide
corneo. p. 30. sq.
F.

Feuer-Stein, unser gemeiner,
originis corallinæ est. p. 44

Fossilia diluviana partim cognitum
difficilia p. 1. 2.

Fossilium coralliorum natura &
origo demonstratur. p. 39. sqq.

Fossilia corallia melius ex caractere
externo, quàm pyrocriticâ di-
gnoscuntur. p. 35. sq.
H.

Hammites. Hujus ovula consistunt
è crustâ, albumine vitello. p. 51
I.

Judaicus Lapis, originis animalis p. 2
in lapide corneo. p. 46
L.

Lambecii commentatiuncula in
phiolam achatinam p. 7

Lapis corneus, Feuer-oder Flin-
ten-Stein est originis corallinæ
p. 27. 44
Lapi-

INDEX.

Lapidis cornei descriptio p.27	testis diluvii p. 61
Lapidum corn.recensio. p. 28. sqq.	M.
Lapidi corneo involutæ animalium partes p.29.sq.	Maria cum infantulo in lapidibus figmentum phantasiæ. p.2
Lapidis cornei copia p.47	Masselensis ager principatus Olfensis offert diluviana.p.53
Lapis corneus, quâ viâ pervenerit in nostras regiones editiores. p.47	agri altitudo. p.66
Lipstensis ager maxima ex parte consilii è stratis diluvianis.	Mutinensis ager consilii è stratis undosis p.48.sq.
Leopoldus, Jac. Mathematicus Lips. primus observavit Fossilia diluviana agri Qvernf. p.52.	Mylius, Gottl. Fr. primus scriptor publ. illustravit fossilia Qvernf. diluviana. p.52
Lufuum naturæ causa, an Archæus? p. 3	Mylii Saxonica subterraneâ nemo nostrorum lithophilorum facile carere potest. p.30.
asseriores injurii in DEum serio agentem. p. 3. 4.6	N.
nomine utuntur Viri quoque sapientes, sed ad os & morem vulgi. p.4.5	Natura metallolithogenetica p.3
Lusus dantur, sed phantasiæ ex abusu visus p.5	serio agit, nunquam ludit. p.4
Lufuum quorundam recensio p.5. sq.	Naturæ ordo seu œconomia post diluvium perturbata p. 4
Obstetrix credulitas p. 6	Nautilites, vulgò cornu Hammonis p. 16
Lusus facile asserunt, qui diluvium catholicum in dubium vocant. p.8. 56	Nux moschata, ut videtur, in lapide Qvernf.
Lutherus in lapide fossili, figmentum p.6	O.
	Omnipotentia divina nomine abutuntur, qui lusus asserunt, P.
	Physica termini-loqua insufficientis. p. 2

INDEX.

Ciceronem non loquitur.
Pyrrhini annuli achates, referens
idola, non naturæ, sed phantasiæ
lusus est. p. 4

Pyrites, Vid. Lapis corneus.

Q.

Qualitatum occultarum assertio
candidior, quam lusum. p. 3

Quernfurtenfis ager è fratis dilu-
vianis consistens. p. 48

quàm plurima continet mari-
na, p. 51

R.

Rumphius, oculatissimus cæcus,
enarrat corallia marina, p. 10

S.

Scholastici partim fastuosi. p. 27

Silesiacus ager Diluvii testis. p. 53

Strata globi terraquei ex sedimento

fluidi turbidi diluviano orta p.
48. sqq.

in agro Lipsiensi p. 48

Mutinenfi, Quernf.

ac vicino. p. 50. sq.

Hassiac. p. 55

Strata diluviana per universum
mundum p. 54

in Americâ. p. 54

T.

Terra medica prope Quernf. p. 36

Testæ concharum in coralliis p. 15

V.

Volckmannus, Georg. Ant. Med.

D. Lignic testis stratorum diluv.

p. 66. 67

W.

Woodvardi Sententia de fratis

diluvianis à D. Camerario nota-

ta. p. 54.

Sphalmata typographica potiora:

Pag. 7. lin. 20. errore. p. 8. l. 7. Nauseosis, Res. p. 8. l. 23. acumen. p. 10.
l. 21. si fundum. p. 14. l. 14. quem. p. 14. l. 19. generis. p. 15. l. 16. Num. p. 16.
l. 3. decepti recensent. p. 18. l. 6. radiosam. p. 25. l. 19. fungi. affixa. p. 29. l. 17
globuli. p. 29. l. 23. mirari. p. 35. l. 18. negligenda. p. 35. l. 21. nostra. p. 35.
l. 22. quondam. p. 36. lin. 8. Vitiosus. p. 36. l. 26. Holdenstädt. p. 37. l. 6.
Frustum. p. 37. l. 8. Berggehndeners. p. 38. l. 1. chymicâ. p. 43. l. 20. fatum.
p. 43. l. 22. marina, lippis. p. 43. l. 23. & ab. p. 44. l. 11. tenebar antea. p. 46.
l. 12. §. 21. 22. p. 46. l. 24. marinæ. p. 53. l. 6. Conchyliis. p. 55. l. 13. reperim-
mus. p. 56. l. 11. quàm iudice. p. 56. l. 22. quartâ & sexta. p. 58. l. 23. glareosis
p. 59. l. penult. 733. p. 65. l. 2. Rara. l. 3. Rara. p. 68. ult. commendanti.

182/10

